

BULLETIN

č. 1, 2002, roč. VII.

OBSAH

1 Úvodem

K nové koncepci úpadkového práva

- 2 Návrh zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) a o změně dalších zákonů
- 20 Reforma úpadkového práva v České republice a její návaznost na stanoviska Rady Evropské Unie a stanoviska evropských investorů sdružených v Evropsko - Českém fóru (ECF)
Ing. Erich Deustch
- 21 Americká obchodní komora v České republice k rekonstrukci úpadkového práva

22 Informace z Komory

Několik postřehů z Mezinárodní konference k aktuálním otázkám zákona o konkursu a vyrovnání, uskutečněné v SR
Ing. Erich Deustch

- 25 Seminář: Revitalizace podniku prostřednictvím konkursu
Anna Klosová

26 Informace z tisku

KOMORA SPECIALISTŮ
PRO KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A INSOLVENČNÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

Vážení členové Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, vážení čtenáři,

první číslo Bulletinu v tomto roce pokračuje v naplňování směru, který si Komora stanovila v oblasti informačního zabezpečení svých členů. Jde nám o to, aby se členské základně předkládaly nejdůležitější připravované a předkládané podklady a návrhy pro úpravu úpadkového zákona. Prvním krokem bylo úplné znění věcného záměr. Dnes Vám předkládáme k posouzení první část návrhu paragrafovaného znění týkající se postavení správce a úlohy Komory, které bylo zpracováno v naší Komoře a projednáno s vybranými partnerskými sdruženími.

Jde o problematiku, která se nás všech významně dotýká. Jde o proces, ve kterém jsme si vytvořili dostatečný prostor pro uplatnění odborně kvalifikovaných stanovisek. Jde o to, abychom pro činnost správců, ochranu zájmů správcovského stavu i dohled nad metodickými otázkami a kvalifikační vybaveností správců, vytvořili dostatečně silné zázemí. Vaše názory a diskuse jsou v tomto procesu nezastupitelné.

Vaše

Redakční rada

Upozorňujeme čtenáře, že názory zveřejněné v Bulletinu nereprezentují oficiální stanovisko KSKŘI v ČR. Rádi bychom podnítli odbornou diskusi a otiskneme vaše názory a připomínky k problémům stejně tak i k obsahu Bulletinu, které nám na sekretariát KSKŘI v ČR zašlete.

Návrh zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) a o změně dalších zákonů

připravený v komisi KSKŘI v ČR ve spolupráci s vybranými partnerskými sdruženími

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I

Základní ustanovení

§ 1

(1) Insolvenční správce (dále jen „správce“) je osoba splňující podmínky podle tohoto zákona, která je zapsána v seznamu správců vedeném Českou komorou správců. Správcem se může stát pouze fyzická osoba, která splnila podmínky stanovené v § 8.

(2) Činnost správce podle tohoto zákona (dále jen „činnost správce“) je oprávněn vykonávat pouze správce. Správce je oprávněn za podmínek stanovených v § 14 vykonávat činnost správce také ve sdružení.

(3) Kromě správce je oprávněna vykonávat činnost správce rovněž veřejná obchodní společnost nebo společnost s ručením omezeným splňující podmínky podle tohoto zákona, která je zapsána v seznamu správčovských společností vedeného Českou komorou správců (dále jen „správčovská společnost“).

(4) Není-li dále stanoveno jinak, rozumí se správcem při výkonu činnosti správce i správčovská společnost.

(5) Komora vede seznam sdružení správců, veřejných obchodních společností a společností s ručením omezeným vykonávajících činnost správce; ustanovení zvláštních předpisů¹⁾ tím nejsou dotčena.

§ 2

(1) Správce vykonává činnost správce nezávisle. Při výkonu činnosti správce je správce (správčovská společnost) vázán jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v insolvenčním řízení.

(2) Do funkce správce podstaty může být ustaven správce nebo správčovská společnost. Správce, nebo správčovskou společnost ustanoví do funkce správce podstaty úpadce předseda toho krajského soudu, který rozhodl o prohlášení konkursu na majetek úpadce.

[ALTERNATIVA: Správce, nebo správčovskou společnost jmenuje do funkce správce podstaty úpadce předseda toho krajského soudu, který rozhodl o prohlášení konkursu na majetek úpadce na návrh konkursních věřitelů úpadce s nadpoloviční většinou hlasů všech konkursních věřitelů úpadce počítanou podle výše jejich přiblížených pohledávek, po vyjádření České komory správců.]

(3) Správčovská společnost, ustavená správcem, oznámí konkursnímu soudu neprodleně, kdo ze společníků bude jejím jménem funkci správce vykonávat.

(4) Při výkonu činnosti správce je správce povinen používat označení „správce podstaty“ s uvedením názvu, obchodního jména, nebo jména a příjmení úpadce.

§ 3

(1) Správce a správčovská společnost vykonává činnost správce za úplatu.

(2) Výkon činnosti správce není neslučitelný s jinou výdělečnou činností, vyjma pracovního nebo jiného obdobného poměru.

§ 4

(1) Správce i správčovská společnost může v pracovním poměru zaměstnávat zaměstnance.

(2) Na pracovní poměr zaměstnanců správce a správčovské společnosti se vztahuje zvláštní právní předpis.²⁾

§ 5

Orgánem samosprávy správců je Česká komora správců (dále jen „Komora“).

§ 6

(1) Státní dohled nad výkonem činnosti správců a správčovských společností vykonává Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).

(2) Komora vykonává dohled nad činností správců a správčovských společností, zejména kontrolou

¹⁾ § 27 a násl. obchodního zákoníku.

²⁾ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

spisů, listin a sledováním dodržování zákonnosti postupů při výkonu činnosti správce.

HLAVA II

Insolvenční správce, správcovská společnost, sdružení Insolvenční správce

§ 7

(1) Správcem je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, která je zapsána v seznamu insolvenčních správců vedeném Komorou (dále jen „seznam správců“).

(2) Správcem se stane ke dni zápisu do seznamu správců. Místem podnikání správce je jeho místo podnikání zapsané v seznamu správců (dále jen „sídlo“), na které jsou správci doručovány veškeré listiny.

(3) Sídlo správce musí být na území České republiky.

§ 8

(1) Komora zapíše na žádost do seznamu správců občana České republiky, který

- a) má plnou způsobilost k právním úkonům,
- b) získal úplné vysokoškolské vzdělání na vysoké škole se sídlem v České republice;
- c) je advokát nebo notář; v ostatních případech občana České republiky, který složil správcovskou zkoušku;
- d) je bezúhonný,
- e) neměl uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu správců nebo na něhož se hledí, jako by mu toto kárné opatření nebylo uloženo,
- f) kdo nebyl vyškrtnut ze seznamu správců podle § 10 odst. 2 písm. e) nebo f) nebo uplynula-li od vyškrtnutí doba pěti let,
- g) kdo není v pracovním nebo jiném obdobném poměru,
- h) kdo po splnění podmínek uvedených pod písmeny a) až g) složil do rukou předsedy Komory tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu ctít právo a etiku povolání insolvenčního správce. Slibuji, že budu dodržovat povinnost mlčenlivosti a dbát důstojnosti stavu insolvenčních správců.“

(2) Komora zapisuje do seznamu správců advokáta a notáře odděleně od ostatních osob.

(3) Komora po uhrazení poplatku ve výši stanovené Komorou a nepřevyšující částku 5.000 Kč vydá správci osvědčení o zápisu do seznamu správců; v osvědčení Komora vyznačí identifikační číslo (IČO) správce a sídlo správce, které je uvedeno v žádosti správce o zápis do seznamu správců.

§ 9

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, Komora umožní do šesti měsíců od doručení písemné žádosti vykonat správcovskou zkoušku každému, kdo prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 8 odstavci 1 písm. a),

b) a d) a uhradil poplatek za zkoušku ve výši stanovené Komorou a nepřevyšující částku 5 000 Kč.

(2) Ten, kdo při správcovské zkoušce neuspěl, může do jednoho měsíce ode dne jejího konání písemně požádat Komoru, aby mu umožnila její opakování. Komora mu v takovém případě umožní opakování správcovské zkoušky, nejdříve však po uplynutí šesti měsíců ode dne konání zkoušky, při které žadatel neuspěl; zkoušku lze opakovat pouze dvakrát.

(3) Ten, kdo při správcovské zkoušce neuspěl a nepodal ve lhůtě podle odstavce 2 žádost o její opakování, nebo ten, kdo při zkoušce neuspěl ani při jejím druhém opakování, může podat novou žádost o vykonání správcovské zkoušky až po uplynutí tří let ode dne konání zkoušky, při které naposled neuspěl.

(4) Komora umožní do jednoho měsíce od doručení písemné žádosti o složení slibu po zápis do seznamu správců složení slibu každému, kdo prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) až g). Komora zapíše žadatele do seznamu správců ke dni složení slibu nebo k pozdějšímu dni uvedenému v žádosti nepřesahuje-li doba mezi složením slibu a tímto dnem tři měsíce; jinak Komora žádost zamítne. Provedení zápisu, jakož i odmítnutí provedení zápisu oznámí Komora žadateli.

(5) Žadatel, který nebyl ve stanovené lhůtě zapsán do seznamu správců, má právo domáhat se provedení zápisu návrhem u soudu. Nepodá-li žalobu do 2 měsíců od doručení oznámení Komory o odmítnutí provedení zápisu, nejpozději však do 6 měsíců od doručení návrhu na zápis do seznamu správců Komorou, právo na provedení zápisu žadatele, který nebyl ve stanovené lhůtě zapsán do seznamu správců, zaniká.

§ 10

(1) Oprávnění k výkonu činnosti správce zaniká vyškrtnutím ze seznamu správců. Je-li ten, kdo byl vyškrtnut ze seznamu správců nebo komu byl pozastaven výkon činnosti správce, soudem ustaven do funkce správce podstaty úpadce, soud jej bezodkladně funkce správce podstaty úpadce zproští a ustanoví nového správce nebo správcovskou společnost.

- (2) Komora vyškrtne ze seznamu správců toho,
- a) kdo zemřel, ke dni úmrtí,
  - b) kdo byl prohlášen za mrtvého, ke dni právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého,
  - b) kdo pozbyl státní občanství České republiky, ke dni pozbytí státního občanství České republiky,
  - c) kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena, ke dni právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl způsobilosti k právním úkonům zbaven nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
  - d) komu bylo uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu správců, ke dni právní moci rozhodnutí o uložení tohoto kárného opatření,
  - e) vůči komu byl prohlášen konkurs, povoleno vyrovnání, zamítnut návrh na prohlášení konkursu proto, že jeho majetek nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo vůči komu bylo rozhodnuto o jině

formě insolvence podle tohoto zákona, ke dni právní moci rozhodnutí o prohlášení konkursu, o povolení vyrovnání nebo o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu, nebo ke dni právní moci rozhodnutí o jiné formě insolvence podle tohoto zákona,

- f) kdo je společníkem správcovské společnosti, vůči níž byl prohlášen konkurs, povoleno vyrovnání nebo zamítnutí návrh na prohlášení konkursu proto, že její majetek nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo vůči níž bylo rozhodnuto o jiné formě insolvence podle tohoto zákona, ke dni právní moci rozhodnutí o prohlášení konkursu, o povolení vyrovnání nebo o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu, nebo ke dni právní moci rozhodnutí o jiné formě insolvence podle tohoto zákona,
- g) kdo podal Komoře písemnou žádost o vyškrtnutí ze seznamu správců, opatřenou úředně ověřeným podpisem, uplynutím kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla žádost o vyškrtnutí ze seznamu správců Komoře doručena,
- h) kdo byl zapsán do seznamu správců, ačkoliv nespĺňuje některou z podmínek v tomto zákoně uvedených; to neplatí pro fyzické osoby zapsaných v seznamech správců konkursních podstat podle dosavadních právních předpisů,
- i) kdo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti správce,
- j) kdo byl pravomocně odsouzen za jiný úmyslný trestný čin, než je uveden v písmenu i), nebo kdo byl za trestný čin uvedený v písmenu i) odsouzen k jinému trestu než nepodmíněnému trestu odnětí svobody, pokud tato trestná činnost ohrožuje důvěru v řádný výkon činnosti správce,
- k) kdo je v prodlení se zaplacením příspěvku na činnost Komory delším než šest měsíců a příspěvek nezaplatil ani do jednoho měsíce poté, co byl k tomu Komorou vyzván s poučením o následcích nezaplacení,
- e) jehož pozastavení činnosti správce podle odstavce 6 trvá po dobu delší čtyř let; to neplatí, je-li důvodem k pozastavení výkonu činnosti správce výkon funkce člena vlády anebo výkon funkce člena orgánů územní samosprávy, poslance nebo senátora, popřípadě výkon jiné volené veřejné funkce.

(3) Vyškrtnutí ze seznamu správců zaznamená Komora v seznamu správců bez odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce poté, co se o dozvěděla o skutečnosti, která je důvodem vyškrtnutí, v případech podle odstavce 2 písm. a) až g), nebo nejpozději do jednoho měsíce poté, co se rozhodnutí o vyškrtnutí stalo vykonatelným v případech podle odstavce 2 písm. h) až e).

(4) O vyškrtnutí ze seznamu správců podle odstavce 1 písm. h) je Komora oprávněna rozhodnout pouze do jednoho roku ode dne, kdy se o nesplnění podmínky pro zápis do seznamu správců dozvěděla; to neplatí, jde-li o podmínku uvedenou v § 8 odst. 1 písm. a), b) nebo d).

(5) O záznamu vyškrtnutí ze seznamu správců Komora písemně vyrozumí:

- a) všechny konkursní soudy a dále

- b) toho, jehož se záznam týká, jde-li o důvody vyškrtnutí uvedené v odstavci 2 písm. d) až g), nebo, osoby jemu blízké, jsou-li Komoře známy, jde-li o důvody vyškrtnutí uvedené v odstavci 2 písm. a) až c).

(6) Ten, kdo byl ze seznamu správců vyškrtnut, má právo domáhat se ochrany návrhem u soudu. Nepodá-li žalobu do 2 měsíců od doručení oznámení Komory o vyškrtnutí ze seznamu správců, právo na ochranu toho, kdo byl vyškrtnut ze seznamu správců, zaniká.

(7) Komora pozastaví výkon činnosti správce správci:

- a) vůči kterému byl prohlášen konkurs, povoleno vyrovnání nebo zamítnutí návrh na prohlášení konkursu proto, že jeho majetek nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo vůči němuž bylo rozhodnuto o jiné formě insolvence podle tohoto zákona, dnem, kdy nastaly účinky prohlášení konkursu nebo povolení vyrovnání, nebo rozhodnutí o jiné formě insolvence podle tohoto zákona anebo dnem, kdy se stalo vykonatelným rozhodnutí o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu,
- b) který je společníkem správcovské společnosti, vůči níž byl prohlášen konkurs, povoleno vyrovnání nebo zamítnutí návrh na prohlášení konkursu proto, že její majetek nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo vůči níž bylo rozhodnuto o jiné formě insolvence podle tohoto zákona, dnem, kdy nastaly účinky prohlášení konkursu nebo povolení vyrovnání, nebo rozhodnutí o jiné formě insolvence podle tohoto zákona anebo dnem, kdy se stalo vykonatelným rozhodnutí o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu,
- c) kterému bylo uloženo kárné opatření dočasného zákazu výkonu činnosti správce dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o uložení tohoto kárného opatření,
- d) který byl vzat do vazby, dnem, kdy se stalo vykonatelným rozhodnutí o vzetí do vazby,
- e) který nastoupil výkon trestu odnětí svobody, dnem nástupu výkonu tohoto trestu; ustanovení odstavce 2 písm. i) a j) tím není dotčeno,
- f) kterému byl uložen trest zákazu činnosti³⁾ spočívající v zákazu výkonu činnosti správce, je pozastaven výkon činnosti správce dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byl tento trest uložen; ustanovení odstavce 2 písm. h) a j) tím není dotčeno,
- g) kterému vznikl pracovní nebo jiný obdobný poměr,
- h) kterému brání ve výkonu činnosti správce po dobu delší šesti měsíců jiná překážka.

(8) Komora může pozastavit správci výkon činnosti správce,

- a) bylo-li proti němu zahájeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí,
- b) bylo-li zahájeno řízení o jeho způsobilosti k právním úkonům, a to nejdéle do dne, kdy na-

³⁾ § 49 a 50 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

bude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí.

(9) Pozastavení výkonu činnosti správce podle odstavce 7 zaznamená Komora v seznamu správců bez odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce poté, co se o něm dozvěděla v případech podle odstavce 7 písm. a) až f) nebo nejpozději do jednoho měsíce poté, co se rozhodnutí o vyškrtnutí stalo vykonatelným v případech podle odstavce 7 písm. g) a h) nebo podle odstavce 8. O záznamu Komora správce písemně vyrozumí.

(10) Po dobu pozastavení výkonu činnosti správce

- a) správce není oprávněn vykonávat činnost správce,
- b) zaniká členství správce v orgánech Komory,
- c) správce nemůže být volen nebo jmenován do orgánů Komory.

(11) Pozastavením výkonu činnosti správce

- a) nezaniká účast správce ve sdružení podle § 14 nebo ve správcovské společnosti,
- b) není dotčena povinnost správce být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti správce,
- c) nezaniká povinnost správce provádět platby příspěvků na činnost Komory, popřípadě provádět další platby předvídané tímto zákonem,
- d) není dotčena kárná odpovědnost správce, a to i pokud jde o kárné provinění, ke kterému došlo v době pozastavení výkonu činnosti správce.

(12) Pozastavení výkonu činnosti správce zaniká

- a) dnem, kdy pominula okolnost, která byla důvodem k pozastavení výkonu činnosti správce, a v případech podle odstavce 8 dnem, kdy uplynula doba, po kterou byl výkon činnosti správce pozastaven,
- b) dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o pozastavení výkonu činnosti správce zrušeno nebo změněno.

(13) Zánik pozastavení výkonu činnosti správce zaznamená Komora v seznamu správců bez prodlení, nejpozději však do jednoho měsíce poté, co se o něm dozvěděla; o záznamu Komora správce písemně vyrozumí.

Správcovská společnost

§ 11

(1) Správcovskou společností je veřejná obchodní společnost nebo společnost s ručením omezeným zapsaná v seznamu správcovských společností vedeném Komorou. Komora zapisuje do seznamu správcovských společností odděleně veřejné obchodní společnosti a odděleně společnosti s ručením omezeným.

(2) Oprávnění vykonávat činnost správce vzniká správcovské společnosti zápisem do seznamu správcovských společností vedenému Komorou.

(3) Komora zapíše na žádost do seznamu správcovských společností

- a) veřejnou obchodní společnost, jestliže jsou jejími

společníky pouze správci, advokáti nebo notáři a většina společníků jsou správci,

- b) společnost s ručením omezeným, jestliže jejími společníky jsou pouze správci, soudní exekutoři, advokáti nebo notáři, jednateli jsou pouze správci a správci mají nadpoloviční většinu všech hlasů, a je-li ve společnosti s ručením omezeným zřízena dozorčí rada, potom tvoří-li nadpoloviční většinu všech členů dozorčí rady správci.

§ 12

(1) Jménem správcovské společnosti mohou činnost správce vykonávat pouze správci, a to na její účet. Jako účastník právních vztahů založených při výkonu činnosti správce vystupuje vůči úpadci i vůči třetím osobám vždy správcovská společnost; tyto právní vztahy se řídí, s výjimkami stanovenými tímto zákonem, zvláštními právními předpisy.⁴⁾

(2) Nezaniká-li smrtí společníka správcovská společnost, může se dědic přihlásit o svoji účast ve správcovské společnosti za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy,⁵⁾ jen je-li správcem. Není-li dědic správcem nebo se nepřihlásil o účast ve společnosti, má právo na vyplacení vypořádacího podílu podle zvláštního předpisu.⁶⁾

(3) Ustanovení zvláštních předpisů o ručení společníků za závazky společnosti nejsou dotčena.

(4) Účinky doručení správcovské společnosti nastávají, když písemnost určená správcovské společnosti, byla doručena správcovské společnosti na adresu jejího sídla zapsaného v seznamu správcovských společností, na které jsou správcovské společnosti doručovány veškeré listiny. Sídlem správcovské společnosti je její sídlo zapsané v obchodním rejstříku.

(5) Správce může být společníkem a jednatelem pouze jedné správcovské společnosti.

(6) Správce, který je společníkem nebo jednatelem správcovské společnosti

- a) může vykonávat činnost správce pouze prostřednictvím správcovské společnosti, jejímž je společníkem nebo jednatelem,
- b) nemůže současně vykonávat činnost správce samostatně, ve sdružení ani jako společník nebo jednatel jiné správcovské společnosti ani prostřednictvím jiné správcovské společnosti.

(7) Ustanovení tohoto zákona vztahující se na správce se pro správcovskou společnost použijí přiměřeně.

§ 13

(1) Vyškrtnutím ze seznamu správcovských společností, zaniká právo správcovské společnosti vykonávat činnost správce. Vykonává-li ta správcovská společnost, která byla vyškrtuta ze seznamu správcovských společností, v okamžiku vyškrtnutí funkci správce podstaty úpadce, soud ji bezodkladně funkce správce podstaty úpadce zproští a ustanoví nového správce nebo správcovskou společnost.

⁴⁾ např. obchodní zákoník.

⁵⁾ § 91 a § 116 obchodního zákoníku.

⁶⁾ § 89 a § 150 obchodního zákoníku.

(2) Komora vyškrtne ze seznamu správcovských společností společnost,

- a) která byla zapsána do seznamu správcovských společností, ačkoli nesplnila podmínky stanovené tímto zákonem,
- b) u níž odpadly podmínky stanovené tímto zákonem pro zápis do seznamu správcovských společností,
- c) jestliže mají všichni správci, kteří jsou jejími společníky nebo jednateli, pozastaven výkon činnosti správce,
- d) která vstoupila do likvidace nebo byla zrušena bez likvidace podle zvláštního zákona,
- e) na jejíž majetek byl prohlášen konkurs nebo bylo povoleno vyrovnání podle tohoto zákona, anebo zamítnut návrh na prohlášení konkursu proto, že její majetek nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo vůči které bylo rozhodnuto o jiné formě insolvence podle tohoto zákona,
- f) která podala Komoře písemnou žádost o vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností, opatřenou úředně ověřeným podpisem osoby oprávněné jednat jménem správcovské společnosti, uplynutím kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla žádost o vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností Komoře doručena,
- g) jejímuž společníkovi nebo jednatele bylo pravomocně uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu správců, ke dni právní moci rozhodnutí o uložení tohoto kárného opatření,
- h) jejíž společník nebo jednatel byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti správce,
- i) jejíž společník nebo jednatel byl pravomocně odsouzen za jiný úmyslný trestný čin, než je uveden v písmenu h), nebo byl za trestný čin uvedený v písmenu h) odsouzen k jinému trestu než nepodmíněnému trestu odnětí svobody, pokud tato trestná činnost ohrožuje důvěru v řádný výkon činnosti správce,
- j) jejíž společník nebo jednatel je v prodlení se zaplacením příspěvku na činnost Komory delším než šest měsíců a příspěvek nezaplatil ani do jednoho měsíce poté, co byl k tomu Komořou vyzván s poučením o následcích nezaplacení,

(3) Vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností zaznamenaná Komora v seznamu správcovských společností bez odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce poté, co se dozvěděla o skutečnosti, která je důvodem k vyškrtnutí.

(4) O záznamu vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností Komora písemně vyrozumí:

- a) všechny konkursní soudy a dále
- b) správcovskou společnost, které se vyškrtnutí týká.

(5) Ta společnost, která byla ze seznamu správcovských společností vyškrtnuta, má právo domáhat se ochrany návrhem u soudu. Nepodá-li společnost žalobu do 2 měsíců od doručení oznámení Komory o vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností, právo na její ochranu zaniká.

§ 14

Sdružení

(1) Správce může vykonávat činnost správce ve sdružení správců k výkonu činnosti správce. Vykonávají-li správci činnost správce ve sdružení, upraví si vzájemné vztahy písemnou smlouvou podle zvláštních předpisů ⁷⁾ (dále jen „sdružení“). Účastníky sdružení mohou být pouze správci a jsou povinni vykonávat činnost správce pod společným jménem.

(2) Komora vede seznam sdružení.

(3) Správci, kteří jsou účastníky sdružení, musí mít společné sídlo; dojde-li k porušení této povinnosti, nastávají účinky doručení i tehdy, když písemnost určená některému z účastníků sdružení je doručena kterémukoliv jinému účastníku sdružení.

(4) Správce může být účastníkem pouze jednoho sdružení správců. Správce, který je účastníkem sdružení, nemůže současně vykonávat činnost správce samostatně, ani jako společník nebo jednatel správcovské společnosti ani v jiném sdružení.

(5) Ustanovení předchozích odstavců se nepoužijí, dohodli-li se správci na dočasné spolupráci v jednom nebo více předem vymezených případech.

§ 15

(1) Je-li správce společníkem nebo jednatelem správcovské společnosti, nemůže jej soud ustavit správcem podstaty úpadce samostatně jako fyzickou osobu.

(2) Je-li správce společníkem nebo jednatelem správcovské společnosti, poznamená Komora tuto skutečnost u jeho jména v seznamu správců.

HLAVA III

Činnost správce

§ 16

(1) Správce může vykonávat činnost správce pouze uzavřel-li smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti správce.

(2) Správce je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti správce, a prokázat se stejnopisem nebo ověřenou kopií této smlouvy Komoře do 30 dnů od zápisu do seznamu správců. Jestliže správce zaměstnává zaměstnance, je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti i za škodu způsobenou svými zaměstnanci v souvislosti s výkonem činnosti správce .

(3) Pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti správce, musí trvat po celou dobu, po kterou je správce zapsán v seznamu správců.

⁷⁾ § 829 a násl. občanského zákoníku.

§ 17

Ustanovení § 16 se pro správcovskou společnost použije obdobně.

§ 18

(1) Správce je z výkonu funkce správce podstaty úpadce vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům insolvenčního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) Správcovská společnost je z výkonu funkce správce podstaty úpadce vyloučena, jestliže se zřetelem na poměr osob vykonávajících jejím jménem činnost správce k věci, k účastníkům insolvenčního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o nepodjatosti osob vykonávajících jejím jménem činnost správce.

(3) Důvodem k vyloučení správce nebo správcovské společnosti nejsou okolnosti, které spočívají v postupu v insolvenčním řízení.

(4) Jakmile se správce (správcovská společnost) dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně soudu. V řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(5) Účastníci řízení a úpadce mají právo vyjádřit se k osobě správce; o tom musí být soudem poučeni. Námitky úpadce k osobě správce nemají odkladný účinek.

(6) Námitka podjatosti musí obsahovat označení správce a uvedení okolností, které zakládají důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě údaj, kdy se o tomto důvodu účastník uplatňující námitku dozvěděl a jakými důkazy mohou být jeho tvrzení prokázána.

(7) O námitce podjatosti správce rozhoduje soud, který ustavil správce podstaty úpadce; správce může v řízení zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. To neplatí, byla-li námitka uplatněna nejpozději v den skončení insolvenčního řízení, nebo tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo soudem již rozhodnuto.

(8) O vyloučení správce z funkce správce podstaty úpadce rozhoduje soud, který ustavil správce podstaty úpadce.

(9) Rozhodnutí o vyloučení správce se doručí účastníkovi, který námitku podjatosti uplatnil, úpadci a správci.

(10) Jestliže bylo rozhodnuto, že správce je vyloučen z výkonu funkce správce podstaty úpadce, pokračuje ve výkonu funkce správce podstaty úpadce ten správce, kterého jmenuje předseda toho krajského soudu, který prohlásil na majetek úpadce konkurs. Předseda krajského soudu jmenuje nového správce neprodleně poté, co byl původní správce vyloučen z výkonu funkce správce podstaty úpadce.

§ 19

(1) Správce a osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu činnosti správce.

(2) Povinnosti mlčenlivosti může správce nebo osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce, zprostit orgán Komory, a to pouze z důvodů zvláštního zřetele hodných, v nezbytné míře a pro jednotlivý případ.

(3) Správce a osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se mohou dotýkat oprávněných zájmů účastníků insolvenčního řízení. Účastník řízení, jehož oprávněného zájmu se skutečnost dotýká, může správce nebo osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce, povinnosti mlčenlivosti o takové skutečnosti zprostit.

(4) Povinnosti mlčenlivosti nejsou správce nebo osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce, vázány v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi správcem nebo správcovskou společností a účastníky insolvenčního řízení nebo jejich právními nástupci.

(5) Povinnosti mlčenlivosti se správce nebo osoby, které jménem správcovské společnosti vykonávají činnost správce, nemohou dovolat v kárném řízení podle tohoto zákona; podrobnosti stanoví kárný řád.

(6) Povinnosti mlčenlivosti není dotčena zákonem uložená povinnost překaziti spáchání trestného činu.⁸⁾

(7) Povinnost mlčenlivosti trvá i po vyškrtnutí ze seznamu správců, respektive i po vyškrtnutí ze seznamu správcovských společností.

(8) Povinnost mlčenlivosti v rozsahu stanoveném v odstavcích 1 až 7 se vztahuje i na

- a) zaměstnance správce nebo správcovské společnosti, společníky a jednatele správcovské společnosti, jakož i na jiné osoby, které se správcem nebo ve správcovské společnosti podílejí na výkonu činnosti správce,
- b) členy orgánů Komory a její zaměstnance, jakož i na všechny osoby, které se účastní kárného řízení, včetně správců pověřených předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k prověření, zda došlo ke kárnému provinění.

(9) U osob uvedených v odstavci 8 trvá povinnost mlčenlivosti i po skončení jejich pracovního poměru u správce, správcovské společnosti nebo Komory, popřípadě po skončení jejich funkce v orgánu Komory nebo po skončení jejich majetkové účasti ve správcov

(10) Porušení povinnosti mlčenlivosti podle předchozích odstavců zakládá kárnou odpovědnost správce

⁸⁾ § 167 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

a odpovědnost správce a správcovské společnosti za škodu, která porušením této povinnosti vznikla.

(11) Členové orgánů Komory, její zaměstnanci a správci pověřeni předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k prověření zda došlo ke kárnému provinění, nejsou vázáni povinností mlčenlivosti podle odstavce 8 v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem ve věcech uvedených v odstavci 4.

§ 20

(1) Správce i správcovská společnost jsou povinni při výkonu činnosti správce postupovat s odbornou péčí a odpovídají za škodu tomu, komu ji způsobili v souvislosti s výkonem činnosti správce. Vykonávali činnost správcovská společnost, odpovídají za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem funkce správce také její společníci a jednatelé, a to společně a nerozdílně. Správce i správcovská společnost odpovídají za škodu i tehdy, byla-li škoda způsobena při výkonu činnosti správce jejich zaměstnancem; případná odpovědnost této osoby podle zvláštních předpisů tím není dotčena.

(2) Správce nebo správcovská společnost se odpovědnosti podle odstavce 1 zproští, prokáží-li, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na nich požadovat.

Součinnost třetích osob

§ 21

(1) Orgány veřejné správy, zejména finanční úřady, katastrální úřady, orgány evidující motorová vozidla a jiné orgány státní správy, jakož i notáři, Středisko cenných papírů, banky, provozovatelé telekomunikačních služeb, pošta a jiné osoby, které se zabývají přepravou zásilek, pojišťovny, vydavatelé tisku a dopravci jsou povinni poskytnout správci na jeho písemnou žádost součinnost dále uvedeným způsobem.

(2) Součinnost podle odstavce 1 spočívá v tom, že orgány a osoby v něm uvedené poskytují správci údaje o majetku dlužníka (úpadce) a některé další údaje, které jsou nutné pro výkon činnosti správce, a to ve stejném rozsahu, v jakém by je poskytly přímo dlužníku (úpadci). Povinnost těchto orgánů a osob poskytnout správci součinnost podle jiných ustanovení zákona, případně podle ustanovení zvláštního právního předpisu tím není dotčena.

(3) Součinnost podle odstavce 1 spočívá také v tom, že orgány a osoby v něm uvedené, které mají u sebe listiny nebo jiné věci, které mohou sloužit ke zjištění dlužníkovy (úpadcova) majetku, jsou povinny je bez zbytečného odkladu vydat nebo zapůjčit správci.

(4) Podle předchozích odstavců zejména jsou

- a) banky povinny sdělit správci čísla dlužníkových (úpadcových) účtů a pohybu na těchto účtech; jsou též povinny informovat správce a podat informace o dlužníkových (úpadcových) úschovách a vkladních knížkách,

- b) pošta a jiné osoby, které se zabývají přepravou zásilek, povinny informovat správce o dlužníkových (úpadcových) doručovacích místech, rozsahu a povaze doručovaných zásilek a úhrnu peněžních prostředků, které dlužník (úpadce) přijímá jejich prostřednictvím,
- c) provozovatelé telekomunikačních služeb povinní oznámit správci údaje o dlužníkových (úpadcových) telefonních, dálkopisných, telefaxových a jiných elektronických stanicích a adresách, které nejsou uvedeny v dostupných seznamech,
- d) pojišťovny povinny sdělit správci údaje o dlužníkových (úpadcových) pojistných smlouvách a pojistných plnění,
- e) vydavatelé tisku povinní sdělit správci údaje o inzerci, která se týká dlužníkovy (úpadcova) majetku,
- f) dopravci povinní sdělit správci údaje o přepravovaném dlužníkově (úpadcově) nákladu a příjemci.

(5) Na žádost orgánů a osob, od nichž vyžaduje součinnost, je správce povinen doložit, že byl ustaven správcem podstaty úpadce.

(6) Správce prokazuje své oprávnění žádat třetí osoby o poskytnutí potřebné součinnosti podle předchozích odstavců rozhodnutím předsedy toho krajského soudu, který prohlásil konkurs na majetek úpadce, o ustavení do funkce správce podstaty úpadce.

(7) Ustanovení odst. 1 až 5 se použijí na správcovskou společnost obdobně.

§ 22

(1) Třetí osoby jsou povinny poskytnout součinnost podle § 21 bez zbytečného odkladu; nesplní-li tuto povinnost, odpovídají věřitelům a správci za škodu, která tím věřitelům a správci vznikne. Způsobil-li škodu nesplněním této povinnosti státní orgán, právnická či fyzická osoba při výkonu veřejné správy, která jim byla svěřena, nebo územní samosprávný celek při výkonu státní správy, který na něj byl přenesen zákonem nebo při výkonu samosprávy, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾

(2) Za nesplnění povinností uvedených v § 21 může soud na návrh správce uložit třetím osobám pořádkovou pokutu.¹⁰⁾

§ 23

Doručování

(1) Písemnosti a rozhodnutí vydané správcem v insolvenčním řízení doručuje vždy správce sám nebo prostřednictvím držitele poštovní licence anebo prostřednictvím jiné osoby, která provádí přepravu zásilek (kurýrní služba).

(2) Požádá-li správce písemně soud o doručování písemností a rozhodnutí soudu v insolvenčním řízení, předá soud správci tyto písemnosti a rozhodnutí k doručení.

⁹⁾ Zákon č. 82/1998 Sb., ve znění zákona č. 120/2001 Sb.

¹⁰⁾ § 53 občanského soudního řádu.

(3) Doručuje-li správce písemnosti a rozhodnutí týkající se insolvenčního řízení osobně nebo prostřednictvím svého zaměstnance, má při tom postavení soudního doručovatele.

(4) Ustanovení odst. 1 až 3 se použijí na správcovskou společnost obdobně; doručování provádí správcovská společnost svými společníky, jednatelem nebo svými zaměstnanci.

HLAVA A

Odměna správce

§ 1

(1) Za výkon činnosti správce ve funkci správce podstaty úpadce náleží správci odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za doručení písemností, a je-li správce plátcem daně z přidané hodnoty, rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

[ALTERNATIVA: Odměna správce, náhrada hotových výdajů a náhrada za doručení písemností jsou osvobozeny od daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾]

Odměna a náhrada hotových výdajů správce se uspokojují z podstaty úpadce, a pokud k tomu nestačí, potom se uspokojují ze zálohy na náklady insolvenčního řízení složené navrhovatelem.

(2) Soud může v průběhu insolvenčního řízení povolit zálohy na odměnu a náhradu hotových výdajů.

(3) Podrobnosti o výši a způsobu určení odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za doručení písemností stanoví ministerstvo vyhláškou. Dohody správce uzavřené s účastníky insolvenčního řízení o jiné odměně nebo náhradě, než která je stanovena vyhláškou ministerstva, jsou neplatné.

HLAVA B

Manipulace s listinami

§ 1

(1) Oprávněné orgány a osoby mohou u správce nahlížet do spisu insolvenčního řízení, který vede správce, do seznamu přihlášených pohledávek, který sestavil správce a do přihlášek pohledávek s přílohami a pořizovat si ze všech uvedených listin výpisy a opisy (kopie). Oprávněné osoby tak mohou činit výlučně v kanceláři správce pod jeho dohledem nebo pod dohledem jím pověřeného zaměstnance. O nahlédnutí do výše uvedených listin a o pořizení výpisů nebo opisů (kopií) se provede záznam ve spisu.

(2) Oprávněnými orgány jsou v rozsahu své působnosti Komora, orgány činné v trestním řízení, sou-

dy, soudní exekutoři, státní zastupitelství, finanční úřady a katastrální úřady.

(3) Oprávněnými osobami jsou účastníci insolvenčního řízení, jejich právní nástupci, zástupci těchto osob a znalec, pokud ho příslušný orgán uvedený v odstavci 2 za znalce ustanovil a uložil mu povinnost nahlédnout do spisu. Oprávněnou osobou je také ten, kdo na tom má právní zájem nebo pro to má vážné důvody a komu soud na žádost povolil, aby nahlédl do výše uvedených listin u správce a aby si z nich učinil výpisy nebo opisy (kopie).

(4) Podrobnosti o výši a způsobu určení poplatků a náhrady hotových výdajů za pořizování výpisů a opisů (kopií) ze spisu insolvenčního řízení, který vede správce, seznamu přihlášených pohledávek, který sestavil správce a přihlášek pohledávek s přílohami stanoví ministerstvo vyhláškou. Dohody správce uzavřené s účastníky insolvenčního řízení o jiné odměně nebo náhradě, než která je stanovena vyhláškou ministerstva, jsou neplatné.

§ 2

(1) Na písemnou výzvu správce je úpadce v průběhu insolvenčního řízení povinen si převzít zpět listinnou dokumentaci nebo její část určenou správcem, kterou správci v průběhu insolvenčního řízení předal nebo kterou správce získal při výkonu činnosti správce.

(2) V případě, že po skončení insolvenčního řízení nezanikne právní subjektivita úpadce, je úpadce povinen, i bez písemné výzvy správce, převzít si zpět listinnou dokumentaci, kterou správci v průběhu insolvenčního řízení předal nebo kterou správce získal při výkonu činnosti správce.

(3) V případě, že úpadce listinou dokumentaci nepřevzme do 1 měsíce od doručení písemné výzvy správce v případě podle odstavce 1 nebo do 1 měsíce od skončení insolvenčního řízení v případě podle odstavce 2, nebo není-li znám pobyt úpadce či statutárního orgánu úpadce, je správce oprávněn uskladnit listinnou dokumentaci úpadce v rozsahu vyžadovaném zvláštními předpisy.¹²⁾

(4) Náklady správce na uskladnění listinné dokumentace úpadce podle odstavce 3 jsou pohledávkou za podstatou. V případě, že podstata není dostačující k úhradě nákladů na uskladnění listinné dokumentace úpadce podle odstavce 3, uhradí správci náklady uskladnění stát prostřednictvím soudu.

HLAVA C

Česká komora správců

§ 1

(1) Zřizuje se Česká komora správců se sídlem v Praze.

¹¹⁾ zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archívnictví, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Komora je samosprávnou stavovskou organizací, která sdružuje všechny správce a vede seznam správců, správcovských společností a sdružení. Členství správce v Komoře vzniká zápisem do seznamu správců.

(3) Komora je právnickou osobou. Její příjmy tvoří členské příspěvky, dary a jiné příjmy. Členské příspěvky jsou správci povinni platit ve výši stanovené sněmem správců.

§ 2

(1) Komora má tyto orgány:

- a) sněm,
- b) představenstvo,
- c) předsedu Komory,
- d) kontrolní radu,
- e) kárnou komisi,
- f) zkušební komisi.

(2) Komora může zřizovat poradní orgány.

Sněm

§ 3

(1) Nejvyšším orgánem Komory je sněm.

(2) Právo účastnit se sněmu mají všichni správci. Zastoupení správce na sněmu jiným správcem není přípustné.

(3) Představenstvo svolává sněm tak, aby se sešel nejpozději do tří let od předchozího sněmu.

(4) Představenstvo sněm svolá též tehdy, pokud o to písemně požádá v průběhu dvou kalendářních měsíců alespoň třetina všech správců nebo pokud o to požádá kontrolní rada. Představenstvo je v těchto případech povinno svolat sněm nejpozději do dvou měsíců; pokud tak představenstvo neučiní, je oprávněna svolat sněm kontrolní rada. Sněm musí být svolán tak, aby se sešel nejdříve do jednoho a nejpozději do tří měsíců ode dne svolání.

(5) Sněm je schopný se usnášet bez ohledu na počet přítomných správců; usnesení sněmu, včetně volby členů a náhradníků orgánů Komory, je přijato, hlasovala-li pro něj nadpoloviční většina přítomných správců.

§ 4

Sněmu přísluší

- a) volit ze správců přímou a tajnou volbou na dobu tří let členy a náhradníky představenstva, kontrolní rady, kárné komise a zkušební komise, nestanoví-li tento zákon jinak. Členy těchto orgánů Komory sněm také tajným hlasováním odvolává,
- b) schvalovat stavovským předpisem organizační řád, kárný řád, volební řád a zkušební řád Komory, k platnosti kárného a zkušebního řádu je nutné následné schválení Ministerstvem spravedlnosti; návrhy podává ministerstvu spravedlnosti představenstvo Komory,
- c) zřizovat stavovským předpisem sociální fond Komory, popřípadě i jiné fondy a stanovit pravidla jejich tvorby a čerpání,

- d) schvalovat stavovským předpisem výši členských příspěvků, popřípadě stanovit zásady pro určení jejich výše představenstvem,
- e) schvalovat stavovským předpisem výši náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech Komory, popřípadě stanovit zásady pro určení jejich výše představenstvem,
- f) projednávat a schvalovat zprávu o činnosti ostatních orgánů Komory,
- g) rušit nebo měnit rozhodnutí představenstva, vyjma rozhodnutí podle § 5 odst. 3. Práva, která ze zrušeného rozhodnutí představenstva vznikla správcům nebo jiným osobám, však nemohou být dotčena,
- h) schvalovat svůj jednací řád,
- i) schvalovat stavovské předpisy přijaté představenstvem v případech, které si vyhradí, a
- j) usnášet se ve všech dalších věcech, které si vyhradí, s výjimkou rozhodování v kárném řízení.

§ 5

Představenstvo

(1) Představenstvo je výkonným orgánem Komory.

(2) Představenstvo má jedenáct členů a pět náhradníků; klesne-li počet členů představenstva pod počet stanovený tímto zákonem, je představenstvo oprávněno doplnit z řad náhradníků členy nové.

(3) Představenstvu přísluší rozhodovat o vyškrtnutí ze seznamu správců a ze seznamu správcovských společností a o pozastavení výkonu činnosti správce.

(4) Představenstvu dále přísluší

- a) volit ze svých členů a odvolávat předsedu a místopředsedy Komory. Počet místopředsedů Komory určí organizační řád,
  - b) přijímat stavovské předpisy, vyjma stavovských předpisů, jejichž schválení podle tohoto zákona nebo usnesení sněmu přísluší sněmu. Pokud si však sněm vyhradil schválení stavovského předpisu přijatého představenstvem, pozbude tento stavovský předpis platnosti, neschválí-li jej nejbližší sněm; práva, která z tohoto stavovského předpisu vznikla, však nemohou být dotčena,
  - c) vydávat Věstník,
  - d) hospodařit s prostředky sociálního fondu Komory, popřípadě dalších fondů Komory,
  - e) svolávat sněm,
  - f) vypracovávat návrh organizačního, volebního, zkušebního a kárného řádu a předkládat je sněmu ke schválení,
  - g) vyjadřovat se k návrhům právních předpisů týkajících se činnosti správců,
  - h) spravovat majetek Komory,
  - i) zajišťovat publikační, dokumentační a studijní činnost Komory,
  - j) činit veškerá opatření nezbytná k zajištění řádné činnosti Komory, jakož i provádět další činnost podle tohoto zákona, pokud nepřísluší jiným orgánům Komory.
- (5) Představenstvo je povinno informovat pravidelně správce o činnosti orgánů Komory.
- (6) Představenstvo se schází zpravidla jednou měsíčně; zasedání představenstva svolává předseda Komory.

§ 6

Předseda Komory

(1) Předseda Komory jedná jménem Komory ve všech věcech.

(2) Předseda Komory provádí záznamy v seznamu správců, v seznamu správcovských společností a v seznamu sdružení.

(3) Předseda Komory je oprávněn činit další opatření nebo rozhodnutí, která jsou svěřena do jeho působnosti tímto zákonem nebo stavovským předpisem. V době mezi zasedáními představenstva je předseda Komory oprávněn činit i jiná opatření nebo rozhodnutí nezbytná k zajištění řádné činnosti orgánů Komory, pokud nejsou tímto zákonem nebo stavovským předpisem vyhrazena jinému orgánu Komory.

§ 7

Kontrolní rada

(1) Kontrolní rada je kontrolním orgánem Komory.

(2) Počet členů a náhradníků kontrolní rady stanoví organizační řád; klesne-li počet členů kontrolní rady pod počet takto stanovený, je kontrolní rada oprávněna doplnit z řad náhradníků členy nové.

(3) Kontrolní rada volí ze svých členů a odvolává předsedu kontrolní rady, a stanoví-li tak organizační řád, i místopředsedy kontrolní rady. Předseda kontrolní rady je oprávněn vystupovat v kárném řízení podle tohoto zákona jako kárný žalobce.

(4) Kontrolní radě přísluší dohlížet na dodržování tohoto zákona a stavovských předpisů jinými orgány Komory a správcí; členům kontrolní rady musí být umožněn přístup ke všem písemnostem, jakož i jiným dokumentům správců a Komory.

(5) Má-li kontrolní rada za to, že rozhodnutí, vyjma rozhodnutí podle § 5 odst. 3, nebo jiné opatření představenstva, včetně jím přijatého stavovského předpisu, je v rozporu s právním předpisem nebo usnesením sněmu, je oprávněna jeho výkon pozastavit; pozastavení však pozbude platnosti, pokud představenstvo pozastavené rozhodnutí potvrdí dvoutřetinovou většinou všech svých členů. Kontrolní rada je oprávněna pozastavit i výkon potvrzeného rozhodnutí; pozastaví-li takto potvrzené rozhodnutí, je povinna požádat současně představenstvo o svolání sněmu k rozhodnutí podle § 4 písm. g).

§ 8

Kárná komise

(1) Kárná komise vykonává působnost stanovenou tímto zákonem a kárným řádem v kárném řízení.

(2) Počet členů kárné komise stanoví organizační řád.

(3) Kárná komise volí ze svých členů a odvolává předsedu kárné komise, a stanoví-li tak organizační

řád, i místopředsedy kárné komise. Předseda kárné komise jmenuje z členů kárné komise členy kárných senátů, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 9

Zkušební komise

(1) Počet členů zkušební komise stanoví organizační řád.

(2) Zkušební komise volí a odvolává ze svých členů předsedu, a stanoví-li tak organizační řád, i místopředsedu zkušební komise. Předseda zkušební komise jmenuje z členů zkušební komise členy zkušebních senátů.

(3) Správcovská zkouška se koná před tříčlenným zkušebním senátem složeným ze 2 členů zkušební komise z řad správců a z 1 člena zkušební komise, který byl jmenován ministrem spravedlnosti; senátu předsedá člen určený předsedou zkušební komise.

(4) Řízení, rozhodování a činnost zkušební komise upraví Komora zkušebním řádem.

Společná ustanovení o orgánech Komory

§ 10

Funkce v orgánech Komory jsou čestné; za jejich výkon přísluší jen náhrada hotových výdajů a náhrada za ztrátu času.

§ 11

(1) Podrobnosti o organizaci Komory a jejích orgánů stanoví organizační řád a další stavovské předpisy.

(2) Podrobnosti o volbách do orgánů Komory, jakož i o odvolání jejich členů stanoví volební řád.

HLAVA D

Kárná odpovědnost a kárné řízení

§ 1

(1) Správce, společník a jednatel správcovské společnosti je-li správcem, je kárně odpovědný za kárné provinění.

(2) Kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených správcí tímto zákonem nebo stavovským předpisem.

(3) Správci lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření:

- a) napomenutí,
- b) veřejné napomenutí,
- c) pokutu až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním právním předpisem¹³⁾,

¹³⁾ Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.

- d) dočasný zákaz výkonu činnosti správce ve funkci správce podstaty úpadce uložený na dobu od šesti měsíců do tří let,
- e) vyškrtnutí ze seznamu správců.

(4) Jedná-li se o méně závažné porušení povinností, lze od uložení kárného opatření správcem upustit, pokud samotné projednání kárného provinění je možno považovat za postačující.

(5) Výnos pokut připadá Komore.

§ 2

(1) O tom, zda se správce dopustil kárného provinění, a o uložení kárného opatření rozhoduje v kárném řízení zahájeném na základě kárné žaloby, kterou mohou podat ministr spravedlnosti, předseda krajského soudu, který ustanovil správce do funkce správce podstaty úpadce, předseda kontrolní rady anebo předseda Komory (dále jen „kárný žalobce“), tříčlenný kárný senát složený ze 2 členů kárné komise Komory z řad správců a z 1 člena kárné komise jmenovaného za člena kárné komise ministrem spravedlnosti. Účastníky kárného řízení jsou kárný žalobce a správce, proti němuž je kárné řízení zahájeno (dále jen „kárně obviněný“).

(2) Kárná žaloba musí být podána do šesti měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo. Do šestiměsíční lhůty se nezapočítává doba, po kterou byly činěny přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo; tato doba nesmí být delší dvou měsíců.

(3) Má-li v kárném řízení vystupovat jako kárný žalobce předseda kontrolní rady, je oprávněn pověřit jiného správce po dohodě s ním provedením přípravných úkonů potřebných k prověření, zda došlo ke kárnému provinění; takto pověřený správce má, pokud jde o písemnosti a jiné dokumenty správců, oprávnění člena kontrolní rady podle § 7 odst. 4 části věty za středníkem.

(4) Kárně obviněný může být v kárném řízení zastoupen advokátem nebo jiným správcem, pokud takový správce je zároveň advokátem. Kárně obviněnému, který není zastoupen, ustanoví kárný senát opatrovníka, jestliže to vyžaduje ochrana jeho zájmů, zejména byl-li stížen duševní poruchou nebo chorobou, která mu brání náležitě se hájit. Opatrovníkem ustanoví kárný senát jiného správce, který je zároveň advokátem po dohodě s ním.

(5) Kárně obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu; má právo hájit se a navrhovat důkazy, které by měly být provedeny.

(6) V kárném řízení lze vyslyšet svědky, znalce nebo účastníky, jen když se dobrovolně dostaví a poskytnou výpověď. Také jiné důkazy lze provádět jen tehdy, jsou-li dobrovolně poskytnuty. Důkazy, které nelze takto provést, provede na dožádání Komory a na její náklady soud; soud je povinen dožádání vyho-

vět, nejde-li o provedení důkazu podle zákona nepřipustného. Soud přitom učiní veškerá rozhodnutí, která jsou k provedení dožádáním požadovaného důkazu potřebná.

§ 3

(1) Náklady kárného řízení, které v kárném řízení vznikly účastníkovi kárného řízení, nese účastník. Komora nese náklady spojené s činností kárného senátu a odvolacího senátu, náklady na tlumočníka a náklady spojené s prováděním důkazů.

(2) Vyslovil-li kárný senát v rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí, že kárně obviněný se dopustil kárného provinění, zaváže současně v rozhodnutí kárně obviněného k náhradě nákladů kárného řízení, které nese Komora podle odstavce 1, a to jednorázovou částkou stanovenou v přiměřené výši stavovským předpisem.

(3) Komora nahradí svědkovi hotové výdaje a výdělek, který mu prokazatelně ušel. Nárok je třeba uplatnit u Komory do tří dnů od výslechu, jinak zaniká; o tom musí být svědek poučen.

(4) Náhrada hotových výdajů a poskytování odměn znalcům¹⁴⁾ a tlumočnickům se řídí zvláštními právními předpisy.

§ 4

(1) Pro rozhodnutí v kárném řízení je rozhodující skutkový a právní stav v době, kdy ke kárnému provinění došlo; pozdější právní úpravy se použije, jestliže je to pro kárně obviněného příznivější.

(2) Písemné vyhotovení rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí, musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku, a musí být doručeno účastníkům; v případě uvedeném v § 3 odst. 2 obsahuje písemné vyhotovení rozhodnutí i výrok ukládající povinnost k náhradě nákladů kárného řízení.

(3) Doručené rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí a proti kterému se nelze odvolat, je v právní moci a je vykonatelné, nejde-li o případ uvedený v odstavci 4. Ostatní rozhodnutí nabývají právní moci jejich vyhlášením; není-li kárným řádem vyhlášení předepsáno, nabývají rozhodnutí právní moci jejich přijetím.

(4) Byla-li jako kárné opatření uložena pokuta, je třeba ji zaplatit do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí, nestanoví-li rozhodnutí lhůtu delší nebo nestanoví-li rozhodnutí, že pokuta má být zaplácena ve splátkách. Rozhodnutí ukládající toto kárné opatření je vykonatelné, jakmile uplyne lhůta k plnění.

(5) Ustanovení odstavce 4 se použije obdobně i pro rozhodnutí ukládající povinnost k náhradě nákladů řízení.

§ 5

(1) Proti rozhodnutí kárného senátu v kárném řízení, kterým se toto řízení před kárným senátem kon-

¹⁴⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

čí, může účastník kárného řízení podat do patnácti dnů od doručení jeho písemného vyhotovení odvolání; odvolání má odkladný účinek.

(2) O odvolání rozhoduje tříčlenný senát ustanovený představenstvem Komory z členů, případně náhradníků představenstva (dále jen „odvolací senát“).

(3) Odvolací senát Komory v odvolacím řízení rozhodnutí zruší nebo odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Zruší-li odvolací senát Komory odvoláním napadené rozhodnutí, rozhodne ve věci samé nebo ji vrátí kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí; kárný senát je v tomto případě vázán právním názorem odvolacího senátu.

§ 6

(1) Rozhodnutí o uložení kárného opatření napomenutí nebo výskrtnutí ze seznamu správců je vykonáno dnem, kdy nabylo právní moci.

(2) Rozhodnutí o uložení kárného opatření veřejného napomenutí vykoná předseda Komory jeho uveřejněním ve Věstníku České komory správců (dále jen „Věstník“); je vykonáno dnem, který je uveden v záhlaví příslušné částky Věstníku jako den jejího rozeslání. Rozhodnutí nelze vykonat, uplynula-li ode dne, kdy se stalo vykonatelným, doba delší šesti měsíců.

(3) Rozhodnutí ukládající kárné opatření dočasného zákazu výkonu činnosti správce je vykonáno dnem, kdy uplynula doba zákazu uvedená v rozhodnutí. Tato doba počíná běžet dnem, kdy se rozhodnutí stalo vykonatelným; byla-li vykonatelnost rozhodnutí odložena, její běh se přerušuje.

(4) Rozhodnutí o uložení kárného opatření pokuty je vykonáno dnem zaplacení pokuty Komoře ve výši stanovené v rozhodnutí; pokud má být pokuta zaplacená ve splátkách, je rozhodnutí vykonáno dnem zaplacení poslední splátky. Není-li pokuta zaplacená ve lhůtě podle tohoto zákona nebo ve lhůtě stanovené v rozhodnutí, provede výkon rozhodnutí o uložení kárného opatření pokuty na návrh Komory soud podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁾ nebo soudní exekutor podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾. Pokud má být pokuta zaplacená ve splátkách, je Komora oprávněna podat návrh na výkon rozhodnutí nebo návrh na nařízení exekuce i v případě, že některá ze splátek nebyla včas zaplacená; výkon rozhodnutí nebo exekuce se v takovém případě týká celé dosud nezaplacené částky pokuty. Toto oprávnění však může Komora použít nejpozději do splatnosti nejbližší splátky.

(5) Rozhodnutí ukládající povinnost k náhradě nákladů kárného řízení je vykonáno dnem zaplacení částky nákladů řízení Komoře. Nebyla-li povinnost k náhradě nákladů kárného řízení splněna ve lhůtě podle tohoto zákona nebo ve lhůtě stanovené v rozhodnutí, platí pro výkon (exekuci) rozhodnutí ukládajícího povinnost k náhradě nákladů kárného řízení ustanovení odstavce 4 o výkonu rozhodnutí (exekuci) o uložení kárného opatření pokuty obdobně.

¹⁵⁾ § 274 písm. g) občanského soudního řádu.

¹⁶⁾ § 40 písm. g) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

§ 7

Na správce a na žadatele o zápis do seznamu správců se hledí, jako by se nedopustil kárného provinění, popřípadě jako by mu nebylo uloženo kárné opatření

- a) dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo od uložení kárného opatření upuštěno,
- b) dnem, kdy rozhodnutí o uložení kárného opatření napomenutí nebo veřejného napomenutí bylo vykonáno, bylo-li mu uloženo kárné opatření napomenutí nebo veřejného napomenutí. Nebylo-li rozhodnutí o uložení kárného opatření veřejného napomenutí vykonáno ve lhůtě uvedené v § 6 odst. 2, hledí se dnem uplynutí této lhůty na toho, komu bylo uloženo, jako by se kárného provinění nedopustil,
- c) uplynula-li ode dne, kdy rozhodnutí o uložení kárného opatření bylo vykonáno, doba jednoho roku, bylo-li mu uloženo kárné opatření pokuty,
- d) uplynula-li ode dne výskrtnutí ze seznamu správců doba pěti let, bylo-li správcovi uloženo kárné opatření výskrtnutí ze seznamu správců.

§ 8

(1) Skončilo-li kárné řízení rozhodnutím, které nabylo právní moci, lze v něm proti témuž kárně obviněnému a pro téže kárné provinění pokračovat, jen byla-li povolena obnova kárného řízení; obnovu kárného řízení nelze povolit, bylo-li pravomocným rozhodnutím kárné řízení zastaveno.

(2) Návrh na povolení obnovy kárného řízení může podat jeho účastník, vyjdou-li najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které bez zavinění účastníka nemohly být v kárném řízení uplatněny, a které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy, známými již dříve, vést k příznivějšímu rozhodnutí pro kárně obviněného.

(3) Návrh na obnovu kárného řízení lze podat do šesti měsíců ode dne, kdy se účastník kárného řízení, který obnovu kárného řízení navrhuje, dozvěděl o důvodu obnovy podle odstavce 2, nebo ode dne, kdy jej mohl uplatnit; návrh není přípustný proti rozhodnutí, kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé.

(4) O návrhu na povolení obnovy kárného řízení rozhoduje za tím účelem zvlášť ustavený kárný senát; kárný senát návrh na povolení obnovy kárného řízení buď zamítne, nebo obnovu kárného řízení povolí. Proti rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy kárného řízení může jeho účastník podat odvolání (§ 5).

(5) Jestliže rozhodnutí, kterým byla obnova kárného řízení povolena, nabylo právní moci, všechna dosavadní rozhodnutí v kárném řízení přijatá se zrušují a kárný senát, který obnovu kárného řízení povolí, věc v kárném řízení znovu projedná.

§ 9

- (1) Podrobnosti o kárném řízení stanoví kárný řád.

(2) Nestanoví-li tento zákon nebo kárný řád něco jiného nebo nevyplývá-li něco jiného z povahy věci, použijí se v kárném řízení přiměřeně ustanovení trestního řádu.

HLAVA E

Působnost Ministerstva spravedlnosti

§ 1

(1) Komora je povinna do 30 dnů předložit Ministerstvu spravedlnosti veškeré stavovské předpisy přijaté jejími orgány.

(2) Má-li ministr spravedlnosti za to, že stavovský předpis Komory je v rozporu se zákonem, je oprávněn podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho přijetí návrh na jeho přezkoumání soudem; ustanovení § 247 až 250 občanského soudního řádu se použijí přiměřeně.

§ 2

(1) Ministerstvo spravedlnosti schvaluje na návrh Komory kárný řád a zkušební řád pro správcovské zkoušky.

(2) Ministr spravedlnosti je oprávněn vystupovat v kárném řízení podle tohoto zákona jako kárný žalobce.

(3) Ministr spravedlnosti je oprávněn podat návrh na zahájení řízení o vyškrtnutí ze seznamu správců.

(4) Ministr spravedlnosti jmenuje jednu třetinu členů kárné a zkušební komise.

§ 3

Ministerstvo spravedlnosti se zmocňuje, aby stanovalo vyhláškou

- a) výši a způsob určení odměny správce, náhrady jeho hotových výdajů a náhrady za doručování,
- b) podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené správcem nebo správcovskou společností při výkonu činnosti správce,
- c) postupy při výkonu činnosti správce,
- d) výši poplatků a náhrady hotových výdajů za pořizování výpisů a opisů (kopií) ze spisů správce, seznamu přihlášených pohledávek a přihlášek pohledávek s přílohami.

HLAVA F

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 1

Do zahájení činnosti Komory vykonává její funkci Ministerstvo spravedlnosti, které svolá ustavující sněm nejdéle do 9 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

§ 2

(1) Tam, kde se ve zvláštních právních předpisech hovoří o konkursním nebo vyrovnacím řízení, rozumí se tím také insolvenční řízení podle tohoto zákona.

(2) Tam kde se ve zvláštních právních předpisech hovoří o konkursním, vyrovnacím, předběžném nebo zvláštním správci nebo o zástupci správce, rozumí se tím také správce nebo správcovská společnost podle tohoto zákona.

§ 3

Důvodová zpráva

Obecně k navržené právní úpravě

Jedním z problémů současného úpadkového práva (především zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „**ZKV**“] a jeho prováděcí vyhláška č. 476/1991 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání), je odborná způsobilost a systém organizace těch, kteří působí v rámci konkursního řízení tj. správců konkursních podstat, vyrovnacích správců, resp. ostatních správců (dále jen „**správci**“), podle nové právní úpravy – insolvenčních správců.

Otázka odborné způsobilosti správců je do značné míry determinována a velmi úzce souvisí s celkovým systémem výběru, požadované kvalifikace a odborných požadavků na správce jako takové, jakož i s nedostatečně řešenou odpovědností a neexistujícím systémem sankcí vůči správcům porušujícím právní úpravu nebo postup s odbornou péčí. S tím velmi úzce souvisí i kolísavá úroveň a velké rozdíly mezi odbornou a manažerskou vybaveností jednotlivých správců. Uvedené problémy jsou přitom systémového charakteru a vyplývají ze současného systému organizace správců a celkově ze způsobu jejich zápisu a jmenování.

Z návrhu insolvenčního zákona vyplývá, že právní úprava úpadkového práva se bude ubírat směrem k větší komplexnosti, kvantitě a větší složitosti ruku v ruce s rozvojem dalších forem řešení krizových situací (úpadku), ale i vývojem úpadkového práva (zářným příkladem tohoto předpokládaného budoucího vývoje může být až expanzivní rozvoj úpadkového práva v posledních 15 letech v USA).

Přijetím zákona o úpadku tedy dojde nejen k podstatnému rozšíření právní materie oproti současné situaci z hlediska množství právních norem, ale současně i k větší komplikovanosti a náročnosti právní úpravy a aplikace úpadkového práva. Ruku v ruce s tím by mělo jít i zvyšování kvalifikace správců a jejich celková profesionalizace. Tomu však současný nevyhovující systém organizace správců a právní úprava vůbec neodpovídá a s vlastní právní úpravou procesu insolvenčního řízení tak velmi úzce souvisí a jeho kvalitu podmiňuje i kvalita právní úpravy způsobu, forem a metod organizace správců podstaty, jejich jmenování do funkce, rovnoměrný a spravedlivý výběr a administrativní organizace zabezpečení jejich činnosti včetně otázek povinného pojištění (problematika tzv. profesionalizace správců podstat). Současný stav, jak konstatovala i Legislativní rada vlády České republiky, je neúnosný a žádá si konečné, ale především věcné řešení.

V současné právní úpravě je správcům a jejich postavení věnována pouze torzovitá a kusá právní úprava více či méně doplňená prováděcí vyhláškou. V praxi konkursního (a v budoucnu obecně insolvenčního) řízení a při jeho aplikaci konkursními soudy

však existuje řada mezer v současné právní úpravě a řada nedořešených otázek týkajících se správců, jejich postavení, povinností při konkursním řízení, metod jejich výběru pro jednotlivá konkursní řízení a způsobu jmenování a odvolávání z výkonu funkce, organizace jejich činnosti včetně manipulace s konkursními spisy, jejich archivace po skončení konkursu apod.

Systémovým a vhodným řešením výše nastíněných problémů by byla po vzoru ostatních právních profesí resp. profesí s právem úzce souvisejících profesionalizace insolvenčních správců a jejich organizace ve veřejnoprávní profesní komoře zřízené zvláštním zákonem a vykonávající zájmovou samosprávu (delegace výkonu veřejné moci) v dané oblasti, jako je tomu např. u advokátů při výkonu právních služeb (zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii ve znění pozdějších předpisů) nebo u auditorů (zákon ČNR č. 524/92 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky).

Smyslem navrhovaného systému Komory není pouze provádění administrativní agendy, nýbrž také sjednocení výchovy a zvyšování kvalifikaci členů a zajištění dalšího vzdělávání a profesionální průpravy správců.

Navržená právní úprava proto předpokládá, že součástí insolvenčního zákona by se stala i část statusová, která by konstituovala vznik veřejnoprávní samosprávné profesní komory s povinným členstvím sdružující všechny správce podstat - České komory správců (dále jen „Komora“) a její orgány. V návaznosti na to, by spolu se statusovou částí bylo upraveno i kárné řízení správců prováděné Komorou na návrh kárného žalobce (ministr spravedlnosti, předseda kontrolní rady, předseda představenstva Komory, a předseda krajského soudu).

Základní znaky (parametry) Komory, by měly být následující:

- a) veřejnoprávní profesní komora s povinným členstvím pro insolvenční správce vykonávající zájmovou samosprávu při výkonu funkce správce podle insolvenčního zákona v oblastech úzce souvisejících s výkonem funkce správců,
- b) vznik členství zápisem do seznamu správců po splnění zákonných předpokladů.

Mezi základní pozitivní dopady navrženého řešení zcela jistě patří odbřemenění soudů od administrativy spojené s vedením seznamu správců, jejich zápisy, vyškrtáváním apod. a možnost, aby se soudy soustředily na neustále narůstající spornou agendu. Dalším významným aspektem je i princip samofinancování, na kterém by Komora byla ekonomicky založena (z příspěvků členů), který by ulehčil i výdajům ze státního rozpočtu na uvedený resort.

Navržená právní úprava rovněž předpokládá, že součástí insolvenčního zákona by se stala i část funkční upravující činnost správců podstat a základní aspekty postavení správce podstaty, způsob jeho jmenování.

Tato část by rovněž obsahovala právní úpravu vedení centrálního seznamu správců podstat Komorou, podmínky pro zápisy do seznamu a vyškrtnutí z tohoto seznamu, způsob a podmínky jmenování do funkce správce podstaty, způsob výkonu činnosti správce (tj. samostatně, ve sdružení, veřejnou obchodní společností nebo společností s ručením omezeným) a vedení přidružených seznamů – seznamu sdružení

správců a seznamu správcovských společností (veřejných obchodních společností a společností s ručením omezeným).

Základním principem na kterém navržená právní úprava stojí je zachování stávajících podmínek pro vstup do profese správců podstat, tj. automatický zápis advokátů a notářů do seznamu správců podstat (podle stávající právní úpravy tzv. seznamy „A“) a jiných vhodných osob (podle stávající právní úpravy tzv. seznamy „B“), u těchto ostatních osob by doporučení profesních sdružení bylo nahrazeno tzv. správcovskou zkouškou, tj. odbornou zkouškou, kterou by metodicky, odborně a organizačně zajišťovala Komora.

Jiné vhodné osoby, které by měly zájem se stát insolvenčním správcem, by jako podmínku pro zápis do seznamu správců musely složit správcovskou zkoušku; předpokládá se, že Komora by organizovala systém odborného vzdělávání uchazečů o zápis do seznamu správců, na jehož konci by uchazeči skládali odbornou (správcovskou) zkoušku.

Insolvenční správce je konstituován jako „svobodného povolání“, tj. obdobně jako u jiných profesí „podnikání na základě zvláštního právního předpisu“ – insolvenčního zákona mimo režim živnostenského zákona. Činnost správce je zásadně slučitelná s výkonem jiné výdělečné činnosti vyjma pracovního poměru, tak aby byla zajištěna institucionální nezávislost insolvenčních správců v insolvenčním řízení. Na to navazuje i přímá novela zákona o advokacii, která výslovně upravuje slučitelnost výkonu advokacie a výkonu činnosti insolvenčního správce, jakož i slučitelnost členství v obou komorách tj. jak v České advokátní komoře tak i v České komoře správců.

Po splnění podmínek pro zápis do seznamu správců by uchazečům vznikl nárok na zápis do seznamu. Zápis do seznamu resp. vyškrtnutí ze seznamu správců by obdobně jako je tomu např. u advokátů mělo konstitutivní účinky, zápisem do seznamu se uchazeč stává insolvenčním správcem a nabývá právo vykonávat činnost správce podstaty včetně možnosti být ustanoven do funkce správce podstaty, vyškrtnutím ze seznamu toto právo pozbývá.

Nově oproti stávající právní úpravě se navrhuje, aby činnost správce mohla vykonávat i společnost s ručením omezeným, u které lze zajistit stanovený majoritní podíl správců jako společníků (na rozdíl od anonymní akciové společnosti).

Přechodná ustanovení potom stanoví, že osoby zapsané do seznamů správců podle dosavadních právních předpisů (tj. stávající správci konkursních podstat) se ze zákona stávají insolvenčními správci a Komora je povinna je zapsat do seznamu správců zpětně ke dni účinnosti zákona. Zápis do seznamu správců však u těchto osob má pouze deklaratorní (evidenční účinky). Navržená právní úprava umožňuje, aby tyto osoby požádaly o vyškrtnutí ze seznamu správců podstat, v případě že by nechtěly nadále vykonávat činnost správce podle nové právní úpravy.

Na tyto osoby se nevztahují podmínky pro zápis do seznamu správců (např. vysokoškolské vzdělání), což vyjadřuje navržená právní úprava tak, že i když tyto osoby nesplňují podmínky pro zápis do seznamu správců, toto není důvodem pro vyškrtnutí ze seznamu správců.

De lege ferenda lze uvažovat o zavedení systému soustavného odborného vzdělávání a povinného

přezkušování insolvenčních správců, který by zajistil jejich soustavný odborný profesní a kvalifikační růst.

Tato navržená úprava tak zajišťuje volnost a rovnost pro vstup do odvětví tj. pro zápis do seznamu správců podstat tím, že vytváří standardní, jednotné a pro všechny stejné podmínky, aby se tak zabránilo „cechovnictví“ a tendencím k monopolizaci; a to i právními prostředky (možnost odvolání resp. správní žaloby).

Navržená právní úprava rovněž pozitivněprávně řeší některé chybějící instituty ve stávající právní úpravě – např. právní úpravu nahlížení do spisů vedených insolvenčním správcem o insolvenčním řízení, do seznamu přihlášených pohledávek a do přihlášených pohledávek s přílohami včetně určení poplatků a náhrad hotových výdajů za pořizování opisů a výpisů (kopií), nebo rovněž manipulaci se spisy úpadce po skončení konkursního řízení (povinnost úpadce je zpětně převzít a uskladnit, resp. refundaci nákladů na jejich archivaci ze strany státu).

Navrhovaná právní úprava dále upravuje řadu dalších institutů, zejména povinnost mlčenlivosti insolvenčního správce a jeho zaměstnanců a odpovědnost za škodu způsobenou porušením této povinnosti, povinnost součinnosti třetích osob, institut podjatosti insolvenčního správce, doručování listin v insolvenčním řízení správcem jako soudním doručovatelem atd.

Navrhovaná úprava rovněž obsahuje zmocňovací ustanovení pro Ministerstvo spravedlnosti k vydání příslušných prováděcích vyhlášek, jakož i pravomoc ministerstva spravedlnosti schvalovat nejdůležitější stavovské předpisy a jejich změny (kárný řád a zkušební řád).

Zvláštní část

K § 1:

Insolvenční správce, který je dále v návrhu zákona označován v legislativní zkratce pouze jako správce, je fyzickou osobou, která po splnění podmínek vyžadovaných zákonem bude Českou komorou správců zapsána do seznamu správců podstat. Zápisem do seznamu správců podstat vzniká zapsané osobě právo vykonávat činnost správce podstaty a být ustaven do funkce správce podstaty úpadce. Návrh v přechodných ustanoveních stanoví, že osoby zapsané do seznamu správců konkursních podstat podle dosavadních právních předpisů (zákon č. 328/1991 Sb.) se ke dni účinnosti nové právní úpravy automaticky stávají insolvenčními správci, Komora je zapíše do seznamu správců zpětně s účinností ke dni účinnosti nové právní úpravy.

Návrh zákona počítá s tím, že správce bude moci vykonávat činnost správce i ve sdružení podle § 829 a násl. občanského zákoníku, tedy ve sdružení bez právní subjektivity. Výkon činnosti správce i ve sdružení umožní správcům snižovat náklady na vlastní činnost a zefektivnit jejich činnost správce jako fyzické osoby.

Návrh zákona dále umožňuje, za splnění podmínek návrhem vyžadovaných, vykonávat činnost správce prostřednictvím veřejné obchodní společnosti nebo společnosti s ručením omezeným (tzv. správcovské společnosti). Toto oprávnění umožní správcům, aby snižovali náklady činnosti správce, protože bude mož-

né v rámci společnosti zajistit i jiné služby spojené s výkonem činnosti správce.

K § 2:

Nezávislost správce nemá takový rozsah jako třeba nezávislost soudce; jde o institucionální nezávislost, kdy exekutor je vázán pouze právním řádem a rozhodnutími soudu vydanými v insolvenčním řízení. Správce při výkonu činnosti správce není povinen respektovat pokyny jiných státních orgánů. Funkčně podléhá státnímu dohledu vykonávanému Ministerstvem spravedlnosti.

Při výkonu své činnosti je správce vázán pouze předpisy nejvyšší právní síly - tedy Ústavou a ústavními zákony, běžnými zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými k jejich provedení. Ze soudních rozhodnutí je vázán pouze rozhodnutím v insolvenčním řízení.

Správce je vázán rozhodnutím soudu v insolvenčním řízení v němž vykonává činnost správce ve funkci správce podstaty úpadce. Správce však není vázán jiným rozhodnutím (soudním či správním) vydaným v jiném než insolvenčním řízení. Výsledek jiného řízení je pouze vyřešením předběžné otázky. Soud rozhodující v insolvenčním řízení nemůže činnost správce omezit jiným rozhodnutím než tím, k němuž je příslušný podle tohoto zákona.

Faktickou nepodjatost správce v insolvenčním řízení by měl zajistit nový, v návrhu obsažený, způsob jmenování správce do funkce správce podstaty. Oproti dosavadnímu zákonu o konkursu a vyrovnání se navrhuje, aby správce jmenoval předseda krajského soudu, který rozhodl o prohlášení konkursu na majetek úpadce. Bude tak zabráněno současnému neblahému stavu, kdy soudce rozhodující v konkursním řízení také ustavuje konkrétního správce a v mnoha případech tak vzniká klientský systém, jehož důsledky zcela odporují účelu konkursního řízení.

[ALTERNATIVA: Tato alternativa, při které je správce jmenován na návrh největších konkursních věřitelů úpadce (tj. těch kteří přihlásili své pohledávky do konkursu), zajišťuje jejich participaci na konkursním řízení a dává jim právo navrhnout správce podstaty, ke kterému má právo se vyjádřit Česká komora správců.]

K § 3:

Návrh zákona výslovně stanovuje, že činnost správce se vykonává za úplatu. Návrh zákona dále umožňuje, vzhledem k charakteru činnosti správce, aby správce kromě činnosti správce vykonával i jinou výdělečnou činnost. Výkon činnosti správce tak není inkompatibilní s výkonem jiné výdělečné činnosti výjma pracovního nebo jiného obdobného poměru, který je v rozporu s institucionální nezávislostí insolvenčního správce.

K § 4:

Návrh zákona výslovně umožňuje správcům, aby zaměstnával zaměstnance, protože výkon činnosti správce vyžaduje provádění i pomocných činností, které mohou vykonávat zaměstnanci správce. Zaměstnanci správce však nemohou vykonávat žádné úkony činnosti správce, k té je ze zákona oprávněn pouze správce a k jejímu výkonu nemůže správce své zaměstnance zmocnit.

K § 5:

Zákon konstituuje Českou komoru správců jako veřejnoprávní profesní komoru s povinným členstvím, vykonávajícím zájmovou samosprávu a pověřenou dohledem nad činností správců. Komora je samosprávnou stavovskou organizací a je právnickou osobou zřízenou tímto zákonem. Jejím posláním je chránit zájmy správcovského stavu jako svobodného povolání a dohlížet na výkon činnosti správců.

K § 6:

Jelikož se výkon činnosti správce dle tohoto zákona světuje správci, který bude tuto činnost vykonávat jako svobodné povolání, je nutné vykonávat státní dohled nad jeho činností. Tento státní dohled přísluší Ministerstvu spravedlnosti. Dohled nad veškerou činností správce přísluší také Komoře. Bude tak posílen kontrolní mechanismus, který je v současné podobě zcela nedostačující.

K § 7:

Návrh zákona umožňuje zcela v souladu se stávající právní úpravou, aby insolvenčním správcem byla fyzická osoba, která se správcem stane zápisem do seznamu správců vedeném Komorou po splnění zákonem stanovených náležitostí. Zápis do seznamu správců je tak konstitutivním úkonem vstupu do správcovského stavu a po splnění podmínek má uchazeč na zápis do seznamu správců právní nárok.

K § 8:

Stanovují se podmínky jež musí fyzická osoba splnit, aby se mohla stát správcem. Návrh zákona plně zachovává stávající systém zakotvený vyhláškou č. 476/1991 Sb. a počítá, tak jako dosavadní úprava, že správcem se mohou stát na vlastní žádost buď advokáti nebo notáři (tzv. seznam A) nebo jiné vhodné osoby, které úspěšně složí správcovskou zkoušku, tedy odbornou zkoušku organizovanou Komorou.

Součástí správcovské zkoušky bude osvědčení teoretických a praktických zkušeností nezbytných pro výkon činnosti správce. Komora povede (tak jako doposud krajské soudy) advokáty a notáře v seznam správců odděleně (tzv. seznam A) od ostatních osob (tzv. seznam B). Seznam správců bude centrální, vedle něj povede Komora navíc seznam sdružení správců a správcovských společností (odděleně veřejných obchodních společností a společností s ručením omezeným).

K § 9:

Stanovují se podmínky, při jejichž splnění je možno se přihlásit ke správcovské zkoušce, kterou bude organizovat komora. Návrh zákona dále upravuje postup za situace, kdy uchazeč o vstup do správcovského stavu neuspěl při zkoušce na správce. Ten kdo při zkoušce na správce uspěl má nárok na zápis do seznamu správců. Zápisu do seznamu správců se lze domáhat návrhem na soudu. Rovněž se lze domáhat u soudu ochrany proti vyškrtnutí ze seznamu správců. Pro uplatnění práva na zápis do seznamu správců se stanovují dvouměsíční subjektivní a šestměsíční objektivní prekluzivní lhůta, pro uplatnění práva na ochranu proti vyškrtnutí ze seznamu správců se stanovuje pouze dvouměsíční subjektivní prekluzivní lhůta.

K § 10

Vyškrtnutím ze seznamu správců zanikne oprávnění vykonávat činnost správce a taková osoba přestává být členem Komory. Stanoví se případy, kdy Komora správce ze seznamu správců vyškrtně a dále se zřizuje právo na ochranu proti neoprávněnému vyškrtnutí ze seznamu (viz výše). Toto ustanovení dále upravuje případy, ve kterých Komora pozastaví výkon činnosti správce a postup při zápisu této skutečnosti do seznamu správců.

K § 11 - 13:

Návrh zákona umožňuje, aby činnost správce vykonávala také správcovská společnost. Správcovskou společností je veřejná obchodní společnost nebo společnost s ručením omezeným, protože v jejich případě lze poměrně snadno dohlížet zda splňují podmínky vyžadované tímto zákonem. Stanoví se podmínky, které musí obchodní společnost splnit, aby mohla být zapsána do seznamu správcovských společností. Návrh tyto podmínky upravuje se zřetelem k tomu, aby společníci a jednatelé byli odborně způsobilí k výkonu činnosti správce prostřednictvím společnosti. Proto je také stanoveno, že jménem správcovské společnosti může činnost správce vykonávat pouze správce a že správci musí mít majoritní hlasovací práva ve společnosti. Jinou činnost, kterou bude s činností správce souviset, bude moci jménem správcovské společnosti vykonávat i jiná osoba.

Oprávnění správcovské společnosti vykonávat činnost správce vzniká okamžikem zápisu do seznamu správcovských společností, který povede Komora. Tento zápis tak bude mít pro vznik oprávnění k výkonu činnosti správce konstitutivní účinky. Správcovská společnost však nebude členem Komory, protože členem samosprávné profesní komory musí být fyzické osoby (personální substrát zájmové profesní komory), kteří také jako jediní budou moci jménem správcovské společnosti vykonávat činnost správce.

Návrh zákona upravuje podmínky za nichž bude obchodní společnost zapsána do seznamu správcovských společností a případy, kdy bude správcovská společnost z tohoto seznamu vyškrtnuta.

Návrh zákona také upravuje právo správcovské společnosti na soudní ochranu před odmítnutím zápisu do správcovských společností a před neoprávněným vyškrtnutím z tohoto seznamu a to za stejných podmínek jako v případě ochrany správce před odmítnutím zápisu do seznamu správců nebo před neoprávněným vyškrtnutím ze seznamu správců.

K § 14:

Správcům se umožňuje, aby činnost správce vykonávali ve sdružení bez právní subjektivity podle § 829 a násl. občanského zákoníku („society“), a to za stanovených podmínek, přičemž správce bude moci být členem pouze jednoho sdružení. Komora bude sdružení evidovat v seznamu sdružení správců.

K § 15:

Návrh zákona neumožňuje správci, který činnost správce vykonává jménem správcovské společnosti, aby činnost správce vykonával samostatně nebo ve sdružení.

K § 16 a 17

Návrh zákona stanovuje podmínku vzniku a existence pojištění odpovědnosti správce za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti správce. Stejná pravidla platí i pro správcovskou společnost.

K § 18:

Cílem navrhované právní úpravy je, oproti dosavadní úpravě, více zabezpečit nezaujatost či nepodjatost správce při provádění činnosti správce. Důvodem pro vyloučení správce z výkonu funkce správce vyvolávajícím pochybnosti o jeho nezaujatosti může být jednak jeho poměr k věci, a to osobní zájem na věci, jednak i vztah k úpadci, účastníkům či jejich zástupcům, s kterými může být v příbuzenském nebo přátelském či nepřátelském poměru. Důvodem však nemohou být okolnosti, které spočívají v jeho postupu v insolvenčním řízení.

Jakmile se správce dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí to soudu. Jeho činnost se do rozhodnutí soudu omezuje na neodkladné úkony.

Účastníci insolvenčního řízení jsou oprávněni vyjadřovat se k osobě správce.

K § 19:

V návrhu je upravena povinnost mlčenlivosti na stejném principu jako dosavadní právní úprava (povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech zjištěných při výkonu činnosti správce, založená na principu objektivní odpovědnosti za škodu).

Povinnost mlčenlivosti je oproti stávající právní normě upravena podrobněji a je stanovena pro správce, jeho zaměstnance, členy orgánů Komory a její zaměstnance povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, které se dozvěděli při výkonu činnosti správce a to i po vyškrtnutí ze seznamu správců.

Povinnosti mlčenlivosti může správce zprostit v odůvodněném případě orgán Komory nebo účastník, pokud jde o skutečnosti, které se dotýkají výlučně jeho oprávněného zájmu (tedy nikoli zájmu třetí osoby). Povinnost mlčenlivosti správce je však omezena. Této povinnosti se správce nemůže dovolat v kárném řízení a mlčenlivostí není správce vázán v rozsahu nezbytném pro řízení s účastníkem řízení před soudem nebo jiným orgánem. Také zákonem uložená povinnost překaziti spáchání trestného činu není mlčenlivostí nijak omezena. Porušení povinnosti mlčenlivosti zakládá kárnou odpovědnost správce a jeho odpovědnost za škodu, která porušením této povinnosti vznikla.

Povinnost mlčenlivosti je postavena na obdobném principu jako v ostatních právních či obdobných profesích (např. advokáti, soudní exekutoři apod.).

K § 20:

Správce odpovídá za škodu tomu, komu ji způsobil v souvislosti s exekuční činností, a to i tehdy, byla-li škoda způsobena jeho zaměstnancem. Vykonává-li činnost správce správcovská společnost, odpovídají za škodu způsobenou společností také její společníci, a to společně a nerozdílně (solidárně).

Podle § 16 může správce vykonávat činnost správce pouze, pokud uzavřel smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvis-

losti s výkonem činnosti správce, přičemž pojištění odpovědnosti musí trvat po celou dobu, po kterou je správce zapsán v seznamu správců. Odpovědnost zaměstnanců podle občanskoprávních a pracovněprávních předpisů tím není dotčena.

K § 21:

Povinnost součinnosti třetích osob se stanovuje ve stejném rozsahu a obsahu jako v dosavadní právní úpravě v zákonu o konkursu a vyrovnání. Správce je povinen při žádosti o poskytnutí součinnosti prokázat své jmenování správcem podstaty úpadce příslušným usnesením soudu o svém ustavení do funkce správce podstaty úpadce.

K § 22:

Pokud třetí osoby neposkytnou správci součinnost bez zbytečného odkladu odpovídají správci a věřitelům za škodu. Za nesplnění povinnosti k součinnosti může soud na návrh správce uložit třetím osobám pořádkovou pokutu.

Pokud jde o správce daně, který je vázán dle zvláštního zákona (zák. č. 337/1992 Sb., o správně daní a poplatků) zvláštní povinností mlčenlivosti vůči všem třetím osobám, je nezbytné nově stanovit výjimku z této povinnosti formou novelizace příslušného ustanovení tohoto zvláštního zákona (§ 2 odst. 5 zák. č. 337/1992 Sb.).

K § 23:

Návrh zákona upravuje doručování listin správcem v insolvenčním řízení. Vlastní listiny doručuje správce sám, a to osobně nebo prostřednictvím osob k tomu způsobilých. Je stanovena povinnost soudu předat správci soudní listiny a rozhodnutí soudu k doručení správcem, pokud o jejich doručování správce soud požádá. Návrh upravuje postavení správce při osobním doručování jako soudního doručovatele.

HLAVA A

K § 1:

Toto ustanovení stanoví právo správce na odměnu, na náhradu hotových výdajů a na náhradu za doručování písemností. Odměnou správce je, tak jako v dosavadní úpravě, tarifní odměna, jejíž výši stanoví ministerstvo vyhláškou. Na jinou než tarifní odměnu nemá správce nárok, proto dohody správce s věřiteli o jiné než tarifní odměně jsou neplatné. Odměna správce, jeho hotové výdaje a náklady na doručování jsou pohledávkou za podstatou a z podstaty se hradí. Pouze pokud podstata nepostačuje k jejich úhradě, potom jsou hrazeny ze zálohy na náklady insolvenčního řízení.

K odměně správce se připočte také DPH podle zvláštního zákona.

[ALTERNATIVA: Správcova odměna je osvobozena od DPH podle zvláštního zákona, přičemž tento zákon, ve smyslu osvobození odměny správce od DPH, novelizuje zákon o DPH.]

Návrh zákona obsahuje výslovně zmocnění k vydání prováděcí vyhlášky upravující výši odměny a náhrad.

K § 1:

Toto ustanovení podrobně upravuje oprávnění účastníků a jiných osob a oprávněných orgánů nahlížet do spisů a přihlášek a jejich příloh, které správce ve své kanceláři vede. Toto ustanovení nyní jednoznačně, oproti dosavadní úpravě, zakotvuje právo výše uvedených osob požít si z listin vedených u správce výpisy a opisy (kopie). O nahlížení a o pořizování opisu nebo výpisu musí být učiněn záznam, který se založí do spisu listin, který vede správce.

Za pořizování výpisů a opisů náleží správci poplatek a náhrada hotových výdajů ve výši stanovené prováděcí vyhláškou ministerstva spravedlnosti. Návrh zákona obsahuje výslovně zmocnění k vydání této prováděcí vyhlášky upravující výši poplatku a náhrad.

K § 2:

V tomto ustanovení návrh zákona upravuje nakládání s listinami úpadce. Dosavadní právní úprava neobsahuje tuto úpravu a správci konkursních podstat se často potýkají s problémem nakládání s rozsáhlou listinnou dokumentací úpadce. Návrh stanovuje povinnost úpadce převzít si během insolvenčního řízení zpět vlastní listinnou dokumentaci v případě, že ho k tomu správce vyzve. Stejnou povinnost, i bez výzvy správce, má úpadce i v případě, že po skončení insolvenčního řízení nezanikne jeho právní subjektivita.

Pokud úpadce nebo statutární orgán úpadce není známého pobytu nebo vlastní listiny nepřevzme, naloží s nimi správce podle zákona o archivnictví a to na náklady podstaty. Pokud podstata nepostačuje, uhradí správci náklady s archivací těchto listin stát. Tato povinnost státu je zřízována proto, že stát má a musí mít zájem na tom, aby se listiny, např. zaměstnanecké listy, přehledy týkající se sociálního a zdravotního pojištění nebo daňová dokumentace uložily a archivovaly a přitom nelze na správci spravedlivě žádat, aby náklady na takovou archivaci nesl z vlastních prostředků.

K § 1 – 11:

Navrhuje se zákonem zřídit Českou komoru správců, která by zastupovala a hájila zájmy všech správců. Česká komora správců, která je právnickou osobou, je orgánem samosprávy správců a současně veřejným orgánem zájmové samosprávy s dozorovou a kárnou pravomocí. Členství v Komoře je pro každého správce povinné a vzniká dnem jeho zápisu do seznamu správců; zaniká ke dni jeho vyškrtnutí.

Nejvyšším orgánem Komory je sněm, který volí v tajné a přímé volbě na dobu tří let členy ostatních orgánů Komory. Stanovují se pravidla pro usnášení schopnost sněmu,; pravidla pro platnost usnesení sněmu. Je zakotven demonstrativní výčet dalších oprávnění sněmu.

Jelikož do doby ustavení orgánů Komory bude jejich funkci vykonávat ministerstvo spravedlnosti, vydá toto ministerstvo také první volební řád. To také svolá nejpozději do devíti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona první zasedání sněmu.

Představenstvo Komory jako její řídicí a výkonný orgán vykonává působnost Komory v případech, které jsou taxativně vypočteny. Volební období všech orgánů samosprávy je tříleté, přičemž se vždy jedná o funkce čestné.

Předseda Komory je oprávněn v mezidobí mezi zasedáními představenstva činit úkony, které nesnesou odkladu, pokud nejsou vyhrazena jinému orgánu Komory. Zároveň svolává představenstvo, řídí jednání sněmu a jedná jménem Komory navenek.

Hlavním úkolem kontrolní rady je kontrola dodržování tohoto zákona a stavovských předpisů a kontrola hospodaření Komory. Předseda kontrolní rady může v kárném řízení vystupovat jako kárný žalobce.

Upravuje se složení a organizace kárné komise, jednu třetinu členů kárné komise bude jmenovat ministr spravedlnosti. Podrobnosti budou uvedeny v kárném řádu.

Upravuje se složení zkušební komise, jednu třetinu členů kárné komise bude jmenovat ministr spravedlnosti. Podrobnosti stanoví zkušební řád.

Podrobná úprava pravomocí a fungování orgánů Komory bude předmětem organizačního řádu Komory jako jednoho z jejích stavovských předpisů.

(Pokračování v příštím čísle Bulletinu)

Reforma úpadkového práva v České republice a její návaznost na stanoviska Rady Evropské Unie a stanoviska evropských investorů sdružených v Evropsko - Českém fóru (ECF)

Ing. Erich DEUTSCH

Člen komise pro rekonstrukci úpadkového práva MSp

ECF tvoří obchodní a průmyslové komory Velké Británie, Německa, Nizozemí a Švédska. Není tedy institucí v rámci EU, ale svým složením představuje pro Českou republiku zásadního strategického partnera v oblasti přímých zahraničních investic. Z nich podle posledního průzkumu představují aktivity ECF až 70 %. Uvedené seskupení má silné zázemí a je výrazně podporováno Delegací Evropské komise. Je tedy jenom logické a správné, že členové ECF věnují pozornost přípravě právních norem klíčových pro jejich jistoty. Takovou normou Zákon o úpadku bezesporu je.

Současné obavy evropských investorů lze charakterizovat tak, že vnímají situaci v oblasti konkursu a vyrovnání jako složitou a vážnou, bránící důsledné restrukturalizaci české ekonomiky, rozhodně však nikoliv jako neřešitelnou. Připomínky Evropské komise zaměřené na některé nedostatky zejména v legislativě o konkursech a vyrovnání, jakým je např. zdlouhavost řízení apod., hovoří o nutnosti posílení pozice věřitelů, vymezení role soudců, ale především zrychlení postupů v jednotlivých procedurách. Podle vyjádření Evropské komise je pozice věřitelů velmi slabá, což umožňuje dlužníkům chránit svůj majetek před zásahem soudů. I přes to, že Nařízení Rady ES č. 1346/2000 velmi zřetelně, ale i věcně upřesňuje své stanovisko, je třeba se zmínit, že vzhledem k přímé aplikovatelnosti Nařízení nebude nutné, ale ani vhodné „otrocky“ přebírat celé Nařízení do připravovaného a současně diskutovaného zákona o úpadku. V návaznosti na výše uvedené výhrady však bude nutné, aby nová koncepce úpadkového zákona obsahovala několik zvláštních ustanovení věnovaných adaptaci Nařízení.

Evropské právo dosud nenabízí jednotný model konkursního práva a rozsah Acquis je v oblasti úpadku velmi omezený. Jedná se v podstatě jen o směrnice ochraňující postavení zaměstnanců při insolvenční likvidaci zaměstnavatele a návrh konvence EU o konkursu, zániku společností, vyrovnání a podobných řízeních, která ovšem neprošla komplexně legislativním řízením požadovaným v Evropské Unii. Evropská Unie ústy Evropské komise plně podpořila pozici Světové banky, která na základě Studie z října

2000 vypracovala 41 principů pravidel pro vytvoření efektivního insolvenčního systému a systému ochrany práv věřitelů. V paralele k Nařízením Rady (ES) by se pak předpokládalo, že by se mělo pro účely právní jistoty stanovit, že toto Nařízení se vztahuje na insolvenční řízení podle konkrétního zákona v rozsahu stanoveném v tomto Nařízení. Postup soudu, správce majetkové podstaty a všech účastníků insolvenčního řízení se plně řídí Nařízením konkrétního úpadkového zákona; zákona o mezinárodním právu v soukromém a procesním a jiných vnitrostátních předpisů se použije pouze v tomto rozsahu, pokud Nařízení nestanoví jinak.

Diskuse v souvislosti s tvorbou nového úpadkového práva byla vedena doposud spíše z pohledu vnitřních problémů a způsobu jejich řešení. Tomu také odpovídá výsledný věcný záměr zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (úpadkový zákon), který schválila vláda ČR na svém zasedání 3. října 2001. Trochu v ústraní řešení domácích problémů zůstaly body obsažené v § 4 týkající se odstavce 4 Mezinárodní smlouvy a odst. 5 Úprava Evropské Unie.

Komise MS ČR pro rekonstrukci úpadkového práva a způsobech jeho řešení vycházela z připomínek a hledisek slučitelnosti zadaného projektu s právem ES, stěžejním předpisem ES v oblasti úpadkového práva, kterým je Nařízení Rady ES č. 1346/2000 o řízení ve věci platební neschopnosti. Už tato zásada jednoznačného přijetí, respektive zásady její transplantace do připravované rekonstrukce úpadkového práva dává jisté záruky i evropským investorům, sdruženým v Evropsko-Českém fóru. Samozřejmě se tak otevírá cesta k příznivějšímu posuzování jednotlivých tezí i celkové přípravy úpadkového práva. Je to právě stupeň důvěry investorů, který je jedním z mála objektivních ukazatelů kvality nové normy.

Současné je nutno zdůraznit, že ECF oceňuje legislativní pokrok v oblasti tzv. vymáhání práva individuální cestou, tj. zavedení mimosoudních dražeb do našeho právního řádu, zavedení institutu soukromých exekutorů, ale i možnost exekuce prodejem celého podniku nově zavedené novelou OSŘ.

Posuzujeme-li Nařízení Rady ES č. 1346/2000 z pohledu současnosti, pak svou povahou představují spíše mezinárodní smlouvu o použitelném právu, soudní příslušnosti, uznávání výkonu rozhodnutí v insolvenčních řízeních. Tyto skutečnosti však mají i své přímé důsledky pro průběh řízení s mezinárodním, především evropským prvkem. Je třeba připomenout, že Nařízení zavádí mj. institut hlavního a vedlejšího insolvenčního řízení pro případ, že má úpadce těžiště svých hlavních zájmů v jednom členském státě EU a vyvíjí další hospodářskou činnost v jiných členských státech.

Nepředpokládá se, že Česká republika k tomuto nařízení přistoupí specifickým právním aktem. Nařízení nabude účinnosti a bude přímo aplikovatelné okamžikem vstupu ČR do EU. Tomuto předpisu a způsobu jeho aktuální adaptace v českém právním řádu, bude komisí pro tvorbu nového úpadkového práva věnováno podstatně více pozornosti při paragrafovaném znění nového úpadkového zákona.

K dosažení dalšího pokroku je třeba věnovat zvláštní pozornost těm ustanovením Nařízení, kde se ukládá státním orgánům určitá povinnost, kterou upřesňují články 21 - Zveřejnění a článek 22 - Registrace do veřejného rejstříku. Podle těchto článků tak vzniká pro likvidátora a správce (z jiného členského státu) možnost požadovat, aby rozhodnutí o zahájení řízení byla zveřejněna v České republice a aby byla zapsána do obchodního rejstříku. Je pochopitelné, že pro uvedená ustanovení je třeba přijmout zvláštní úpravu, aby zveřejněná registrace byla proveditelná. Zvláštní pozornost si pak zaslouhují články č. 40 a 42 Nařízení, když čl. 40 hovoří o povinnosti informovat o zahájení insol-

venčního řízení známé věřitele v jiných členských státech a čl. 42 o úředním překladu do češtiny.

Shrnu-li dosavadní zkušenosti a vezmu-li do úvahy schválený Věcný záměr zákona o úpadku a způsobech jeho řešení, mohu pouze konstatovat, že komise pro tvorbu nového úpadkového práva při MS ČR se zásadami, tak jak vyplývají z Nařízení Rady Evropy č. 1345/2000, upřesněnými jednotlivými články již standardně pracovala. Byla známá stanoviska EU, ale především je nutno podotknout, že celá řada připomínek byla získána rovněž od některých členů ECF.

Na posledním zasedání komise pro rekodifikaci bylo zdůrazněno, že je třeba věnovat daleko více času i prostoru pro širokou diskusi a precizní přípravu paragrafovaného znění zákona. Byla rovněž zdůrazněna další potřeba analýzy a diskuse v rámci EU, specificky pak s těmi zástupci, kteří významně ovlivňují rozvoj, respektive sbližování problematiky úpadkového práva.

Závěrem je nutno zdůraznit, že je nanejvýše důležité v pracích na paragrafovaném znění zákona velice intenzivně pokračovat bez ohledu na blížící se volby. Úpadkový zákon je a musí být nadstranický, o čemž svědčí i stávající mimochodem velice věcné diskuse, které probíhají napříč politickým spektrem. Nejde přece pouze o domácí píseček. Nařízení Rady ES č. 1346/2000 nabude účinnosti 31. května 2002 a je závazné a použitelné ve všech členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

Není tedy na co a proč čekat.

Americká obchodní komora v ČR k rekodifikaci úpadkového práva

Americká obchodní komora v České republice zaslala na KSKŘI v ČR své stanovisko k návrhu na rekodifikaci úpadkového práva, Stanovisko otiskujeme v plném znění.

Americká obchodní komora v České republice podporuje záměr pana ministra Bureše vytvořit v České republice tu nejmodernější konkursní úpravu. Považujeme konkursní (insolvenční) řízení za nezbytnou část jakékoli ekonomiky, protože stejně tak jako lidé dosahují úspěchu, tak se také nevyhnutelně setkávají s nezdarem. Dobrá konkursní politika minimalizuje škody subjektů se vztahem ke společnosti v úpadku, zatímco špatná politika, a jednu takovou teď Česká republika má, zatěžuje obě zúčastněné strany i celou ekonomiku.

Jak právní analýza věcného záměru, kterou si Americká obchodní komora nechala zpracovat, tak závěry skupiny odborníků z USA naznačují, že věcný záměr vytyčil solidní základy pro velmi efektivní konkursní zákon. Komise pro přípravu nového konkursního zákona si za tento počín zaslouží velké ocenění. Času na přípravu neměli nazbyt, ale dokázali z něj vytěžit maximum.

Dosud nejvýznamnějším úspěchem rekodifikační komise je vytvoření základů pro efektivní uplatnění institutů vyrovnání a reorganizace v rámci insolvenčního řízení. Pokud se podaří tyto základy převést obratně do podoby paragrafovaného znění a řádně je implementovat, měly by se tyto instituty stát pravidelně používanými nástroji řešení situace společností pohybujících se nad prahem insolvence. Řešení takových situací samozřejmě

vyžaduje vysoce profesionální a motivované konkursní správce. Dle našeho názoru hraje profese správce v konkursním řízení zcela zásadní roli a velmi bychom uvítali vytvoření nezávislé instituce, která by byla pověřena akreditací, vzděláváním a také případným kárným postihem správců všech profesí a oborů, včetně účetnictví, ekonomie a dalších profesí, které jsou nezbytné pro řízení moderního podniku.

Pokud má vyrovnání či reorganizace sehrát svou pozitivní roli v ekonomice, musí proběhnout pokud možno rychle. Dosáhnout toho by bylo možné zavedením pobídek, které by motivovaly všechny (nestátní) účastníky řízení k rychlému jednání. Věřitelé mohou být pobídnuti k jednání zavedením opatření nutících je zúčastnit se hlasování týkajícího se věřitelských záležitostí. Dlužník může být stanovením přísných a bezvýjimečných procesních předpisů tlačen k předložení řádné dokumentace a reálného plánu na vyrovnání či reorganizaci. Každé z těchto opatření by nejen zkrátilo průměrnou délku řízení, ale zároveň usnadnilo soudní rozhodování.

Česká republika se stále více stává mezinárodní ekonomikou. Z toho vyplývá, že zde vyvstává potřeba aplikovat směrnici EU, jež řeší přeshraniční aspekty

konkursu. Někteří by mohli namítat, že dosud nemáme v ruce pevné datum přistoupení a proto není tato otázka zatím aktuální. Je však nutné mít na zřeteli, že ekonomika tohoto státu je už nyní v těsné interakci s velkými ekonomikami Západní Evropy a ekonomická politika státu musí tuto realitu odrážet.

Poslední z komentářů Komory k této problematice má co do činění s časovým termínem předložení zákona. Současné celosvětové zpomalení ekonomického rozvoje stanoví kategorický požadavek udělat vše pro prevenci před touto infekcí. Dobrá konkursní politika je tím nejlepším očkováním proti šíření onemocnění ekonomiky. Také je nutno mít na paměti obrovský dluh, který byl státem akumulován v Konsolidační agentuře. Společnosti v portfoliu Konsolidační agentury musí být buď likvidovány anebo zachráněny, a to velmi rychle. S každým dalším měsícem narůstá účet, který bude v konečném důsledku uhrazen daňovým poplatníkem. Vydá-li se vláda cestou dobré konkursní politiky, může se do budoucna vyhnout nutnosti zvyšovat daně a naopak snížit výši mandatorních výdajů.

(rr)

Informace z Komory

Několik postřehů z Mezinárodní konference k aktuálním otázkám zákona o konkursu a vyrovnání, uskutečněné ve Slovenské republice

Ing. Erich DEUTSCH

člen komise pro tvorbu nového úpadkového práva a způsobech jeho řešení při MS ČR

Ve dnech 8. a 9. listopadu 2001 se uskutečnila ve Slovenské republice v Tatranské Lomnici mezinárodní konference na téma: „**Aktuální otázky zákona o konkursu a vyrovnání**“. Pořadatelem byla Katedra práva Fakulty ekonomiky a managementu Slovenské polnohospodářské univerzity v Nitře a Krajský soud Bratislava. Odbornými garanty konference byla předsedkyně Krajského soudu v Bratislavě JUDr. Mária Šrámková, prorektorka SPU, prof. JUDr. Anna Brandlerová PhD, vedoucí Katedry práva FEM SPU Nitra, JUDr. Lýdia Bezáčková, CSc., a za Katedru práva FEM SPU Nitra JUDr. Zuzana Ilková, PhD.

Cílem konference byla rozprava k aktuálním problémům vznikajícím v souvislosti s praktickým využitím zákona o konkursu a vyrovnání, s vymáháním pohledávek na Slovensku, (i v sousedních státech) s jejich zkušenostmi a náměty pro novou právní úpravu.

Přednášející JUDr. Blažena Hirnerová, soudkyně Konkursního soudu v Bratislavě se ve svém vystoupení zaměřila na některé výkladové problémy aplikace zá-

kona. Poznatky z aplikace zákona rozdělila do dvou skupin: poznatky z aplikace těch ustanovení zákona, které mají zpětnou účinnost a poznatky z aplikace úpravy, kterou do konkursního jednání vnesl zákon č. 238/2000 Z.z. Přednášející zdůraznila, že aplikace některých retroaktivních ustanovení je velmi problematická. Retroaktivní je ustanovení vymezující konkursní podstatu, která byla rozšířena i o majetek, kterým dlužník zabezpečil svůj závazek. Podle § 553 Občanského zákoníku se splnění závazku může zabezpečit převodem práva dlužníka v prospěch věřitele. Úpravou účinnou od 1. srpna 2000 se konkurs týká i majetku ve vlastnictví třetích osob, když mají ve vlastnictví věc, ke které vlastnictví bylo převedené zabezpečovacím převodem práva. K poškození práv třetí osoby v konkursu však nedochází, protože tato má postavení odděleného věřitele a její nároky se uspokojují odděleně od ostatních věřitelů z výtěžku prodeje této věci, podle § 28 ZKV. Správci konkursní podstaty musí doplnit soupis konkursní podstaty o věci, které dlužník převedl na jinou osobu prostřednictvím zabezpečovacího převodu práva, vzhledem k tomu, že toto ustanovení

má zpětnou účinnost. Z pohledávek, které patří do konkursní podstaty uvedla právo na vyrovnávací podíl při zániku účasti úpadce v obchodní společnosti v důsledku vyhlášení konkursu, anebo zániku členství, právo na likvidační zůstatek, v případě, že úpadce je akcionářem v akciové společnosti v likvidaci, akcie, družstevní podílnické listy a jiné cenné papíry a průmyslová práva. Podle názoru přednášející § 7 odst. 4 zákona o konkursu a vyrovnání přinesl velmi potřebnou změnu účastníků jednání v důsledku změny v osobě věřitele ze zákona, anebo ze smlouvy. Věřitelé mají kritické výhrady, že postoupení pohledávky v konkursu je potřebné prokázat notářským zápisem, ačkoli Občanský zákoník k účinnému postoupení pohledávky vyžaduje jen písemnou smlouvu. Ustanovení § 7 je důležité i z toho důvodu, že upravuje zánik účasti těm věřitelům, kterým byli popřeny pohledávky na přezkumném jednání a nepodal žalobu soudu, anebo návrh na správní orgán ve lhůtě, určené soudem.

Přednášející JUDr. Milan Ďurica, soudce Konkursního soudu z Banské Bystrice, se ve svém vystoupení zaměřil na otázky související s právním postavením správců konkursní podstaty ve vazbě na dvě nové vyhlášky, a to vyhlášku č. 389/2001 Z.z., vyhlášku č. 398/2001 Z.z., které mění a doplňují vyhlášku MS SR č. 493/1991 Sb. Úprava, že soudce vybírá správce z osob, které jsou zapsány v seznamu (§ 2 písm. a) podle pořadí jejich zápisu, by měla být dosažena novelizací § 8 odst. 1 ZKV a ne vykonávací vyhláškou. Správci jako zvláštnímu procesnímu subjektu není v právním pořádku věnována dostatečná pozornost. Novela účinná od 1. 8. 2001 sice přesněji určila povinnost správce a zvýšila kontrolu nad jeho činností prostřednictvím schůze konkursních věřitelů, ale přes toto je úprava nedostatečná, právní poměry správců by se měly upravit zvláštním zákonem, tak jako je to u znalců, tlumočnicků, s možností vykonávat správce i právníckým osobám.

Do ustanovení § 8 odst. 5 upravujícího zbavení správce funkce a ustanovení nového správce soudem, novela vnesla i ustanovení nového správce na základě rozhodnutí schůze konkursních věřitelů. Ze současné právní podoby tohoto ustanovení se však těžko dá zjistit, že jde o samostatný způsob ustanovení správce v zásadě nezávislý na vůli a činnosti soudu.

Velmi podnětnou byla druhá část přednášky JUDr. Milana Ďurici, ve které se zaměřil na formulování návrhů nové úpravy konkursního práva, návrhů de lege ferenda, v souvislosti se svojí účastí v komisi na revizi konkursního zákona, ve které jsou zastoupeni i zahraniční poradci. Nynější novely konkursního zákona ve Slovenské republice je možné dle jejich zaměření a přijetí rozdělit do tří skupin:

- zákony, které měli oddálit použití zákona o konkursu a vyrovnání a zabránit tak plošně aplikaci zákona;
- zákony, jejichž záměrem bylo dosáhnout výhodnější pozice věřitelů v konkursním jednání;
- zákony, které měli urychlit konkursní jednání.

Podle názoru JUDr. Ďurici v současnosti převládá likvidační charakter konkursů, ustanovení zákona upravující vyrovnání se v praxi takřka neprojektuje. Vyrovnání je v současné právní podobě nefunkční. Je otázkou, zda by vyrovnání nebylo víc využíváno, kdy-

by zákon nestanovoval tak přísné podmínky; budoucí zákonná úprava by mohla ustanovit větší volnost pro určení podmínek vyrovnání dohodou dlužníka a jeho věřitelů, který by přijetím dohodnutých podmínek umožnil reorganizaci dlužníka.

Právní úprava konkursů by se neměla ubírat cestou dalších novelizací, ale přijetím nového zákona, který by měl mít dvě části, procesní a hmotněprávní a který bude vycházet ze zásad EU a Světové banky pro konkursní právo. Platná právní úprava nadměrně zatěžuje v konkursních jednáních soudce; záměrem návrhu je, aby soudci v konkursních jednáních rozhodovali jen sporné věci; posílit kompetence správců, jak na přezkumném projednávání, tak i ve vztahu k věřitelům, ustanovit povinný věřitelský výbor; ustanovit zákonné důvody pro odvolání správce schůze konkursních věřitelů.

Současný vývoj zákona o konkursu a vyrovnání na Slovensku je též poznamenán stálými změnami, jejichž podstatu lze stručně charakterizovat v chronologickém vydání následovně:

- **zákon č. 471/1992 Z.z.**, o dočasném omezení postupu podle ZKV odkládá účinnost zákona z důvodu platební neschopnosti dlužníka do 22. 4. 1993;
- **zákon č. 91/1993 Sb.**, o dočasném omezení postupu podle ZKV stanoví možnost soudu vyhlásit konkurs do 31.5.1993 jen z důvodu předlužení dlužníka;
- **zákon č. 122/1993 Z.z.**, zavádí do konkursního řízení nový institut – dohodovací řízení, dále stanoví povinné vyhodnocování závazků dlužníka z hlediska životního prostředí a osobní režim v konkursu pro dlužníky, hospodářící na půdě dlužníků strategického významu v oblasti dopravy a spoju;
- **zákon č. 159/1994 Z.z.**, vylučuje aplikaci zákona, když dlužníkem je Fond národního majetku Slovenské republiky;
- **zákon č. 190/1995 Z.z.**, doplnil § 54 odst. 1 novým písmenem c), ve kterém se mezi přednostní pohledávky zařazuje též pohledávka Fondu národního majetku Slovenské republiky;
- **zákon č. 58/1996 Z.z.**, doplňuje § 32 novým odstavcem 3, ve kterém se stanoví, že jestliže je úpadcem banka, která vykonává hypoteční obchody, uspokojí se v rozvrhu pohledávky majitelů hypotečních listů a obligací vystavených bankou před pohledávkami uvedenými v odst. 2 platného zákona;
- **zákon č. 118/1996 Z.z.**, kterým se mění a doplňuje § 32 ustanovení, že jakmile je úpadcem banka, ze kterou vyplatil Fond na ochranu vkladu náhrady vkladů vkladatelů, uspokojí se pohledávky Fondu na ochranu vkladů vůči bance, v rozsahu vyplacených náhrad vkladatelů před pohledávkami uvedenými v odstavci 2 písm. c);
- **zákon č. 292/1996 Z.z.**, vyloučil z aplikací zákona č. 328/1991 Sb., státní rozpočtovou organizaci, státní příspěvkovou organizaci, obec, právníckou osobu zřízenou zákonem, státní podnik nebo akciovou společností uvedenou ve specifickém předpisu (strategické podniky) a právního nástupce státního podniku podle specifického předpisu;
- **zákon č. 12/1996 Z.z.**, ruší povinné dohodovací řízení, zároveň zpřesňuje náležitosti návrhu na vyhlášení

konkursu, rozšiřuje počet tříd pohledávek na pět a stanoví povinnost podat návrh na prohlášení konkursu, za předpokladu, že dlužník je 60 dní předlužený. Tuto povinnost nemá dlužník hospodařící na půdě, a to v čase od 1. 4. do 30. 9. příslušného kalendářního roku;

- **nález Ústavního soudu Slovenské republiky č. 92/1998 S.**, Ústavní soud rozhodl, že není v souladu s Ústavou Slovenské republiky článek I. zákona č. 242/1996 Sb., který mění a doplňuje zákon č. 328/1991 Z.z., ZKV, vylučující z uplatnění zákona „právní osobu zřízenou zákonem“, jako též článek II. tohoto zákona;
- **nález Ústavního soudu Slovenské republiky č. 197/1996 Z.z.**, Ústavní soud rozhodl, že není v souladu s Ústavou Slovenské republiky § 70 zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- **zákon č. 328/2000 Z.z.**, který novelizuje konkursní a vyrovnací řízení tím, že upřesňuje pojem platební neschopnost, rozšiřuje zásahy věřitelů, ustavuje dražbu a dražební řád, stanoví kompletní úpravu způsobu zpeněžení, stanovuje postup správce v realizaci podnikání s činnou částí majetkové podstaty za účelem dosažení ozdravení části nebo celého podniku, snižuje počet přednostních pohledávek v procesu vyrovnání.

Dne 29. 9. 2001 nabyla platnost novelizace vyhlášky Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky č. 493/1991 Z.z., kterou se vykonávají některá ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání. Soudci i správci tento zákon považují za dominantní (plné znění je dostupné na sekretariátu Komory).

Otevřenost diskuse k předneseným tématům znějící ze slovenské strany, nám jen potvrdila již v Čechách realizovanou skutečnost, že soudci i správci právem volají po novém úpadkovém zákonu, protože řešení situace pomocí dalších a dalších novel nepřináší žádoucí výsledky, vedoucí ke zlepšení ZKV.

Českou republiku na konferenci prezentoval JUDr. Zdeněk Krčmář, předseda senátu Nejvyššího soudu České republiky, JUDr. Jiří Karet, předseda senátu Nejvyššího soudu v Praze, JUDr. Jolana Maršíková, předsedkyně senátu Krajského soudu v Hradci Králové a Ing. Erich Deutsch, prezident Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, (všichni členové komise pro rekonstrukci úpadkového práva MS ČR).

Vystoupení českých delegátů, jak v oblasti přednášek, tak i v panelové diskusi se prakticky stalo dominantní osou příspěvků, které zazněly na tomto semináři. Tato skutečnost vyplynula především z návaznosti v kontinuitě přednesených informací jednotlivými aktéry, tj. od vyhodnocení dosavadních zkušeností a získaných poznatků, přes praktická řešení a využití jednotlivých aplikací v praxi až po seznámení s nově připravovaným věcným záměrem zákona o úpadku a způsobech jeho řešení, schváleného Vládou České republiky dne 3. 10. 2001.

Součástí informací z české strany bylo i vystoupení prezidenta Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice, Ing. Ericha Deutsche, jež přítomné seznámil s poznatkami, vývojem současným i budoucím při řešení problematiky správce, jeho vzdě-

lávání a zaštitění profesní organizací. Ve svém vystoupení zdůraznil, že komise pro tvorbu nového úpadkového zákona a způsobech jeho řešení MS ČR, věnuje mimořádně vysokou pozornost tématu správce a jeho činnosti v konkursním řízení.

Maďarskou republiku na konferenci zastupoval Dr. Kiss Gábor z Městského soudu v Budapešti, Dr. Filip Gyorgy a Dr. Molnár Gyorgy z Komory správců majetku. Základní poznatky z jejich vystoupení lze shrnout do následujících postřehů:

- v Maďarsku bylo do dnešního dne schváleno 30 novel k základnímu zákonu o konkursu a vyrovnání;
- postup prohlášení konkursu není realizován soudní cestou, ale schůzí věřitelů, kteří určí další vývoj, tj. zda na dlužníka bude vyhlášen konkurs, či likvidace. Současná praxe takřka ze 70 % vypovídá v prospěch likvidací;
- zákon umožňuje rozhodnout věřiteli, má-li nesplacenou pohledávku (více jak 60 dnů po lhůtě splatnosti a po přiznání dlužníka), aby přešel k fázi volby postupu, a to reorganizace, konkurs nebo likvidace. Tomuto předchází společná diskuse věřitele a dlužníka;
- před samotným prohlášením konkursu je určen správce konkursní podstaty, kterým se stává zásadně právní osoba (nejčastěji akciová společnost). Správce konkursní podstaty, jako osoba fyzická v Maďarsku neexistuje. Výběr správce, (společnosti) je velmi složitý a je k tomu využíváno počítačového systému, který vyhodnotí nejvhodnějšího kandidáta a provede výběr příslušné akciové společnosti. I přes tuto skutečnost je možné, aby soudce, vzhledem k povaze jednotlivých případů rozhodl o vhodné společnosti osobně, což je dle přednesených informací využíváno ve velkém počtu případů. Na soudce je přenesena odpovědnost za průběh konkursního řízení, tedy i za výkon činnosti správce, kterého případně ustaví do funkce;
- od data jmenování správce do funkce, má správce možnost disponovat s majetkem úpadce. Správce není zástupcem úpadce. V současné době se v Maďarsku vede velká diskuse o tom, na jakém podkladě, podle kterého zákona správce nakládá s majetkem úpadce. Věřitelé se musí přihlásit do 40 dnů od uveřejnění informace o prohlášení konkursu, nebo využít možnosti přihlásit se až do 1 roku od prohlášení konkursu;
- agenda pohledávek je převedena na správce, který dále komunikuje s jednotlivými věřiteli. Neexistuje institut, nám známý, a to schůze věřitelů. Neexistují incidenční žaloby (existují ovšem obavy, že postup je v rozporu s Ústavou Maďarské republiky);
- zpeněžení je prováděno dražbou, nebo volným prodejem; soudce se jednání neúčastní. Po zpracování rozvrhu, soudce rozešle návrh na rozdělení podstaty, každému z věřitelů. Konkurs se ukončí a dlužník „zruší“;
- maďarský zákon o konkursu a vyrovnání se novelami velmi zkomplikoval, neslouží k revitalizaci podniků a společností, ale k tomu, aby věřitelé získali zpět své peníze. Konkursy jsou tedy převážně likvidačního charakteru. Tato závažná skutečnost maďarské odborníky vede k myšlence o koncipování nového zákona, ve kterém by byla zakotvena revitalizace subjektů stojících před bankrotem. Imponu-

je jim český způsob řešení, ale současně uvažují i nad právní úpravou praktikovanou Evropskou Unií, která je ovšem složitější a vyžaduje návaznost změn na ostatní související zákony.

- v současnosti jsou v Maďarsku uspokojováni věřitelé ze 7 tříd, dle pravidel podobných jako v České republice. Neúspěšné konkursy jsou financovány věřiteli. Stát nechce garantovat řízení konkursu, protože je toho názoru, že se jedná o obchodování z té „druhé“ strany mince;
- celkem 123 společností je zapsáno v seznamu „správců konkursních podstat“ a v řízení je více jak 11 000 případů prohlášení konkursu. Společnost zapsaná do seznamu splňuje dané požadavky: 2 osoby s právnickým vzděláním, 2 osoby s ekonomickým vzděláním a 2 osoby se vzděláním auditorským. Z toho v pracovním poměru musí být prokazatelně 1 ekonom a 1 právník, ostatní mohou ve společnosti pracovat na základě dohody. Společnost musí mít základní majetek 50 milionů forintů.

Co ještě doplnit k dění na konferenci? Určitě, že všichni zúčastnění beze zbytku vysoce ocenili snahu organizátorů o různorodou výměnu zkušeností

k tématice konkursního řízení. Závěry z jednání jsou následující:

1. nezůstat jen u jedné společné akce, ale v první polovině roku 2002 zorganizovat 2. konferenci s rozšířeným počtem účastníků o osoby ze sousedních států – Polska, Rakouska, Ukrajiny, Slovinska a Německa;
2. připravit konferenci se specifickou náplní – volba jednotného postupu konkursního řízení v rámci sjednocování s Evropskou Unií. Organizaci konference zajistí Slovenská republika (odvolání se na Nařízení Rady ES č. 1346/2000 jejíž platnost má být 31. května 2002);
3. najít vhodné řešení situace, kdy v rámci konkursního řízení jsou věřitelé v jiném státě, respektive na území jiného státu jsou umístěny provozovny, závazky a jiné majetky s tím související. Na toto téma budou koncem roku 2001 a počátkem roku 2002 vyvolána společná jednání na úrovni Komory správců majetku Slovenska a Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v České republice – se závěry z jednání bude odborná veřejnost seznámena.

Seminář : „Revitalizace podniku prostřednictvím konkursu“

Na půdě Univerzity Karlovy v Praze, Fakulty sociálních věd připravil Institut ekonomických studií seminář v rámci grantu „Kultivace finančního trhu v České republice“. Seminář se uskutečnil 14. ledna 2002 a s příspěvky na něm vystoupili:

- Ing. Ladislav Zelinka, CSc., náměstek ministra financí ČR a člen komise pro rekodifikaci úpadkového práva MS ČR
- JUDr. Sylva Rychtalíková, advokátka, členka komise pro rekodifikaci úpadkového práva MS ČR
- Ing. Petr Dostál, MBA, správce konkursní podstaty ČKD Dopravní systémy, a.s.
- Mgr. Tomáš Richter, LL.M., advokát, advokátní kancelář Allen & Overy, Praha.

Seminář moderoval prof. Michal Mejstřík, řešitel grantu.

Ing. Zelinka otevřel diskusi teoreticky zaměřeným vystoupením, ve kterém klasifikoval typy krizí v podniku (bilanční, výsledková, likviditní) a zdůvodnil, proč je pro bilanční typ krize možné využít k řešení „reorganizační formu konkursu“. JUDr. Rychtalíková věnovala pozornost podmínkám pro podání návrhu na reorganizaci; zhodnotila proč může být toto řešení úspěšné u velkých firem.

Ing. Dostál zhodnotil ve svém diskusním příspěvku stávající prostředí v ČR zatím jako nedostatečně připravené na standardní postupy. Věnoval pozornost nedostatečné provázanosti ZKV s další legislativou - zejména v oblasti daňové. Dopad jakékoli

právní úpravy by mohl být kontraproduktivní, pokud se nepodaří dořešit vazby mezi navazujícími zákony. Zabýval se rovněž motivujícími a demotivujícími faktory pro činnost správce. Výsledek konkursu výrazně spojil s kvalitou lidí v týmu správce a lidí v podniku.

Mgr. Richter ve svém vystoupení vyslovil názor, že konečným účelem každého systému konkursního práva je realokace výrobních prostředků z rukou neschopných vlastníků do rukou těch, kteří jsou schopni je nejlépe využít. Zdůraznil, že v tradičním pojetí konkursu je předpoklad dosažení tohoto cíle prodejem majetku dlužníka v peněžní aukci (pravděpodobně ideálního druhu konkursního procesu, ovšem pouze ve světě perfektních kapitálových trhů). Za uvedených podmínek podnik dlužníka bude zachován jako celek pouze v případě, že jeho hodnota jako celku převyšuje likvidační hodnotu jeho jednotlivých částí. Uvedl, že ve skutečnosti existují o efektivnosti peněžních aukcí pochybnosti, zejména s ohledem na vliv faktorů, jakými jsou transakční náklady, informační asymetrie a morální riziko. Dále diskutoval důvody, které vedly řadu států k zavedení alternativních procesních ustanovení, založených na principu strukturovaného vyjednávání, jejichž cílem je „vytvořit předpoklady o vyjednávání o budoucnosti podniku a rozdělení jeho hodnoty na základě předem určených kritérií, a zvýšit tak pravděpodobnost společensky efektivního výsledku konkursu.

A.Klosová

Poradna Konkursních novin

Konkursní noviny ze dne 7. ledna 2002 - 01-18

Mgr. Ivana MLEJNKOVÁ, soudkyně Městského soudu v Praze odpovídá na dotazy správců konkursní podstaty:

První diskuse se dotýká ust. § 17 odst.1, 2 a 3 ZKV (... Neprodleně, nejpozději však do 30 dnů ode dne prohlášení konkursu, předložit správci seznam majetku a závazků úpadce s označením osob jeho dlužníků a věřitelů, který musí být povinnou osobou podepsán a opatřen prohlášením o jeho správnosti a úplnosti.“). Druhá část je věnovaná otázce výpočtu odměny správce konkursní podstaty (zda je pro výpočet rozhodný příjem získaný z prodeje výrobků zhotovených úpadcem z běžné činnosti provozu podniku po vyhlášení konkursu). Poslední část poradny je zaměřena na řešení situace, kdy do konkursní podstaty je zapsaná nemovitost ve společném jmění manželů, ke které před prohlášením konkursu platně zřídili zástavní právo k zajištění pohledávky z úvěru.

(ak)

Školení správců konkursní podstaty se stalo nezbytností

Důraz na úroveň vzdělání

JUDr. Petr SLUNÉČKO, ředitel Institutu vzdělávání MSP

Je hodnocena spolupráce Institutu vzdělávání a Agentury TIS při realizaci vzdělávání správců konkursní podstaty na základě projektu schváleného ministrem spravedlnosti v roce 1994. Od té doby bylo realizováno 18 běhů kurzů, ve kterých umožnilo Ministerstvo spravedlnosti soudcům, aby mohli působit jako lektori.

(ak)

Spor o pravost, výši či pořadí pohledávek

JUDr. Jolana MARŠÍKOVÁ,
soudkyně Krajského soudu v Hradci Králové

Noviny pro Konkurs a vyrovnání ze dne 20. 12. 2001

Je věnovaná pozornost situaci, kdy pohledávka věřitele na přezkumném jednání zůstala popřena, co to „... znamená většinou pro zachování práv v konkursu...“, jaké kroky by měl její nositel činit pro zjištění popřené pohledávky. Je zdůrazněna odlišnost podle toho, zda byla popřena pohledávka vykonatelná nebo nevykonatelná.

(ak)

Pravidelná zpráva Evropské komise o ČR za rok 2001

Příloha EKONOM č. 48/2001

Od roku 1998 předává Komise Radě EU pravidelné zprávy spolu s veškerými nutnými doporučeními pro otevření bilaterálních mezivládních konferencí, které by měly posoudit pokrok každého kandidátského státu střední a východní Evropy směrem k přijetí do EU. Obecné hodnocení: „Česká republika je fungující tržní ekonomikou. Měla by být schopná v blízké době zvládnout konkurenční tlak a tržní síly v rámci Unie za předpokladu, že bude pokračovat v pokroku směrem ke střednědobé fiskální konsolidaci a dokončí strukturální reformy ..... Aby se vedení podniků a hospodárnost posílily, měly by úřady aktivně pokračovat ve svém úsilí privatizovat nebo restrukturalizovat zbývající velké, státem vlastněné podniky.“

(ak)

Bulletin, číslo 1, 2002, ročník VII

časopis Komory specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR.

Redakční rada: vedoucí: Doc. Ing. Anna Klosová, CSc. Členové: Ing. Miroslav Heger, Ing. František Chochola, Ing. Jiří Kocvrlich, Pavlína Linhartová, Ing. Václav Pelikán.

Adresa redakce: Komora specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR, Dlouhá 16, 110 00 Praha 1
tel.: 02/218 742 76, 248 184 14, fax: 02/ 218 742 75, e-mail: kskri@telecom.cz.

Příjem inzerce: Infomedia, s.r.o., Hráskeho 15, 148 00 Praha 4, tel.: 02/ 7191 1131, fax: 02/ 7191 1128
e-mail: infomedia@infomedia.cz. **Sazba a distribuce:** Infomedia, s.r.o., tel.: 02/ 7191 1131.

Tisk: Wendy, s.r.o., Mělník, tel.: 0206/ 625 115.

Cena: 70 Kč (pro členy KSKŘI zdarma). Vychází 7 x ročně. Toto číslo vyšlo 5. 2. 2002